

Tallinna Leht

Soimekus ja talitus:
Tallinn Vene tän. 11a. — Kõnetraat 428-29. Kwatub
tella 9-16

Annulustuste hinnad:

Kuulustuste kihil 5 senti, teksti ees 10 senti
ja teksti sees 12 senti milimeeter weeru lauses

Tellimise hinnad:

1 ku peate postiga	25 senti
3	65
6	120
12	225

Majandus-politiline nädalaleht.

Ilmub igal laupäeval.

Nr. 16.

Laupäeval, 20. detsembril 1930.

1. aastakäik.

Riigikogu Saavutati, mis sooviti. ööbine töö. Masindati seadusi.

Riigikogu jättas oma istungeid läbi
kogu öö. Ühiste ja roidunud nägudega
lahkuti kõrgest koguist kell 39 homm. sel-
les teadmises, et on tehtud töö ära —
kuigi viimisel filmipilgul. On küsitav,
kas on selline seaduste masindamine lü-
hikese ajaga asjale kasulik. Nii mõnigi
ford tundub asi pealiskaudsena, järgne-
vad seaduste muutmistele muutmise sea-
duse mitmes variatsioonis. Parlamendi
töö korraldus lüheneb.

Täna hommikulnegi koosolek kandis
väsimuse märke. Ent poliitilised on oma
saavutustega rahul kinnitati

Cesti-Prantsuse
konventsiion,

mis ajendas välisministrit piinlikku
istumistööni asetada. R. Zornmann, kes
viimse võimaluseni võitles konvent-
siioni ja välisministri vastu, loobus
parteiasslaste pealekäimisel oma seis-
uhest ja kirjutas seletuskirja valmis,
mides sellega seaduseelänule tänu.

**Mineraalveed
limonaadid
seltersid
liköörekstraktid
R. Scheibe**

S. Jartu mt. 14.
Kõnetraat 304-93.

Samuti täideti põllumeeste tuliseim
soov ja etteastati tarvilik krediid
rakkoostus

hankida.

Sellega saavutatiid kõik, mis sooviti
ja rahvasaabitub võisid aubada
jõulatujuale, millest ilendas veel öösi ja-
bunud värste lumi. Soompea hämarail
tänavalil liikusid kojurattavad varjud.
Välisministeeriumi minna maja Helen-
das äkki säravais tulede. Kindel valit-
seb jälle rahva.

Rõkowi lahkus lõplikult.

EMA Moskva st. 20. det. Rõk-
ogude Liidu täitev keskkomitee wabas-
tas rahwafomisfariandi nõukogu esimehe
Rõkowi tema enese palwel kohalt. Rõko-
wi järeltulijaks nimetati Molotow.

Kriititudud Päris.

Teedeministriale avaldati umbusaldust.
EMA. Riia st. 20. det. Eile õhtusel
seimi koosolekul avaldati umbusaldust
teedeminister Ozolinshile. Süüetusest jäi
ministri ettepanel vähemuse 40 häälega
46 hääle vastu. Walituse koalitsiooni
kanduw rahwuslik blokk hääletas ka wa-
lituse vastu, millest oligi tingitud teede-
ministri vähemuse jäänine.

Pärast seletusi paadi ette juttalastide
poolt avaldada umbusaldus kogu kabi-
netile. Süüetamine juttalastide ettepa-
neku kohta etteastati pidada esmaspäe-
wafel koosolekul. Praegust meeleolu ar-
westades, on mõimata hoida ära kriisi.

Saksa laadik lahkus?

Diplomaatiliselt ringkondis liiguwad
kanduseid Saksa laadik dr. E. Schroetteri
lahkumise kohta.

Selle kanduse töeks osutumisel lahkuks
diplomaatkonnast üks sümpaatsemaid ka-
jusid. Praegune Saksa laadik on osanud
luna kontakti Cesti fetsikonnaga — mi-
da ei saa kütide ta eelkäijate kohta ütelda.

Jõulukingitusi

kõige suuremas valikus ja odavalt ostate

K. Jüri Kodres'e

jõulu basaarilt

Harju 21.

Suures valikus grammofooni plaadiid ja
grammofooniid.

Tõke pensionide lawiinile!

Majandusministeerium on alles nüüd
kaalunisele võtnud pensionide reguleeri-
mise, millest meie forduwast oleme kirja-
tanud.

Ministeerium leiab, et pensionid lähe-
wad aasta aastalt rohkem riigile maks-
ma. Kuna nelja aasta eest makseti pen-
sionidena 200 milj. senti, ulatab see arv
praegu juba üle 300 milj. senti, tulewa
aasta eelarwes on aga selleks reserveeri-
tud juba 400 milj. senti. Et sellele pen-
sionide lawiinile tõkkeid asetada, soowi-
tab majandusministeerium pensioni wal-
jateenimise aega tõsta 30 a. peale, mil
maksetaks 60% palgast. Raitsewäelased
kandufid ka ühise normi alla.

Kas uus hümn?

Juba kauemat aega on meie rahwus-
likumad ringkonnad nurisenud rahwus-
hümni üle, mis olewat sõnabelt „mõttetu
ja wiisilist sakalaabiline“, nagu väljendus
J. Navi. (Tegelikult on wiis Soome
helilooja Pacinse oma. Toim.)

Kuuldawasti on nüüd hull meie fil-
mapaistwamaid heliloojaid otsustanud
teha katset uue rahwushümni loomiseks.

**Rätsepaäri
A. Soonberg**

Laos parimad inglise
riided alati saadaval.

TALLINN,
Vene tän. 1—14, kõnetr. 16-59.

Inglismaa külmus Wene wastu.

Londonist saadud teadete järgi on wä-
lisminister Henderson teatanud, et Briti
saadikule Moskwas on ülesandeks tehtud
teatada Nõukogude walitusele, et selle
wastus Inglismaa protestile Ramsini
kohtuprotseksi suhtes ei rahulda
Inglismaad.

Ühikasti teatas Henderson, et Inglis-
maa ei määra sõjawäelisi esitajat Mosk-
wasse. Samuti loobub majandusmeeste
delegatsioon kawatsetud sõidust.

21 paari lahutajaid.

Laupäeval oli Tallinn-Haapsalu rahn-
fogu lahutuslana ees abiela lahutamise soo-
wiga 21 paari abielurahwast.

Jõulust ihkafid wabandust:

Oiga ja Nikolai Tsetternikowad, Jorck ja
Junkie Tiidebergid, Oiga ja Arnold Zam-
bergid, Johannes ja Karoliine Jürgeuonid,
Deo ja Melanie Jwerfenid, Elisabeth ja Hans
Urwad, Marie ja Rudolf Rintowid, Emilie
ja Aleksander Bätnerid, Sofia ja Karl
Humbled, Elise ja Paul Reblidid, Alexan-
der ja Natalie Lassimannid, Leontine ja
Bernhard Wiitmanid, Rosalie ja Johannes
Treimanid, Marie ja Kristijan Pettaid, Georg
ja Julie Jostid, Aleksander ja Waski Laf-
rewid, Moofes ja Miina Epsteinid, Pauliine
ja Roman Treimanid, Emilie ja Sergei Pet-
rowid, Anna ja Georg Hindremäed ja Leena
ja Kristijan Saared.

Kohvik ja kondiitriäri

H. LAAS

TALLINN
Vana Posti tän. 7. Tel. 26-57

Alati saadaval oma tööstuse
saadusi tuntud headuses

Rõõmu valmistavad pühad kui Teie pühade-
laua ei puudu,

JUHAMI vorstitööstuse saadused

Oma äris: Vana Kalamaja tän. 7.

Suurem pühade-eelne väljamüük. Igasugu sinke, liha, vorsti, juustu,
kilusid, sprotte, õunu jne. Austusega omanik

Meesterahva rätsepaäri

K. PAJU.

TALLINN.

Rüütli t. 13. Kõnetr. (2) 15-66.

Väärtuslikumad pühadekingid ostate
kullasepa-, kella- ja
kristallesjade ärist

TH. GRÜHN & Ko.

Tallinn, Harju 28, kõnetr. (2) 17-05.

Armastagem - ennaft!

My home is my castle, minu kodu on minu kindlus, ütles inglase, kellel kodu- kultuur on ainulaadilisel kõrgusel. Inglise armastab oma kodumaad ja kõike, mis Britannia nimega seotud. Tema meelest on vaid see hea, mis tuleb Inglismaalt, vaid see väärtuslik, millel Briti märk küljes. Slegi inimkond on sündinud anglofääride maal: täiuslik mees on gentleman ning laitsetu daam lady. Rõige selle rahvusliku iseteadmise ja enesehindamise aluseks on aastajadu püüdnud rahvustunne. Olen inglase, ütles saaretiigi kodanik uhkusega, mis tu-

laudu. Kas on sellest kaua, kui mõõb- time kinni filmil maitsetaist saadutusi nahajähtsõ alal, seni kui meie eba- jumalad, välismaalased, hakkasid neile osutu- ma suurt tähelepanu ja õpetasid meidgi nä- gema oma maa hüvesid. Sama on lugu kodumajandusega. Samal ajal, kui välis- maalased jätkasid meile hulga valutat- tustööde eest, anname meie ise seba mälja kõiksugu tarbetute luffusartiklite peale. Ent näit. Soomes kannavad ta peenimad daamid pidulikel juhtudel — rahvarie- tust. Sa 6. detsembril aselleidmud presi- bendi galaa-mastuvõtul ilmus edustanna eftimehe abikaasa lihtlas mustas villases kleidis, mille materjal pärit Soome oma tööstusest. Sealjuures kõrge krae ja pikad varukad — meie tüdised ja famelised ka- jemate daamide arvates andeksandmatu ehtitus! Soomes on ka naistel jalgrõugu, järjekindlust ja arusaamist rahvamajan- duse nõuetest. Raupluses on harilikum nähe, et oma ooste sooritav perenaine nõuab kategooriliselt oma maa kaube, mitte nii palju väikese hinnatavate kui printsiibi pärast. Viimajel ajal on seal tekkinud veel eriline mool: soomekeelsete töösturite eelistamine soome keelt kõnele- mate kodanike poolt ja samuti rootsikeel- sete protežeerimine rootfi keelt kõnelema ostjaskonna poolt. Kuimõrd konfident- selt selle juures talitatakse, tõendab all- järgnev näide.

Ka. Kettig, juurim tubakatehas Soomes, määras rootsikeelse ülikooli toetuseks üks miljon Soome marka, jättes soome- keelse kõrgema õppeasutuse toetusest ilma. Selle tagajärjel puhkes soomekeelses kaupmees- ja ostjaskonnas pahameele torm. See propaganda mõjul juurepära- selt organiseeritud kaupmeeskonnas algas üldine Kettigist saaduste boikott. Ma- kaupmehed lähtasid tagasi saadetistele, mis tellituna kohale jõudnud, kuid väljamõt- mata. Tarvitajad nõudsid kategooriliselt

teiste tehaste saadusi. Üldise mõrinnaga ühinejad ka töölised, kes juurimad oda- wamate fortide tarvitajad. Tagajärg oli see, et Kettigil suurtelajad, mis seni olid töötanud kolme vahetusega päevas, pi- bid piirduma viitepäemalise töönädalaga. Mõitlus soomluse eest kestis, kaks tuud ja siis alistus — Kettig! Jirma annetas nii soomekeelsele ülikoolile kui ka töölisele ülikoolile üks miljon Soome marka. Sa- mal päeval lõppes ka tehaste saaduste boi- kott ja kõik need armurid Kettigil saaduste sõbrad, kes teiste fortide juhteta- mise all kannatasid, õhtasid turgendusest.

Sellises mõitluses idee mõi rahvuse eest avaldub filmapaistvaimal kujul rahvus- tunde mägesid nihutav mõim. Üst en- daske ja üst mõitluse mituad sihtile — ka enajandus-poliitilise mõitluse.

"NUGGET"

Rahvustunne on see, mida meie võime peaaegu igas rahvas tadebada. Slegi meie ärkamisaja tegelased ei suutnud oma isiklikus elus kinnihidada rahvuslikust joonest. Paljud neist harrastasid kodu kõ- neleda jalka keelt — nagu enamus meie haritlastest tol ajal ja kahjuks mõned ka praegu. Salka keelega omati kahtlemata ka mastamat mainu, mis siis lastele edasi kandus. Tolle päranduse all kannatab juur oia nende haritlaste järeltulijaid, kel ei näi vähemasti tahet olemat wabaneda

mõõrast ollusest oma meres. Soetu ümber- pöördust: ka need, kelle ehtjad ei teinud jalkastamise pattu, ahvva eristumma- felt mõõnawal seisuksal oma perekonda- de jalkastamise juhtes. Mastajel korral on täiesti mõitmatu, miks nii paljud filmapaistvail lohtadel oimad poliitilist ja riigimehed kannavad erilist boist selle eest, et nende lapsed jalksid mõõras mai- mus kasvatatud. See käib ka nende kohta, kes Wenemaal miibides omajid niimõrd juigawalt Wene mainu, et ei suuda jalkst ka oma päris kodumaal lohtuda. Nende perekondlik keel pihib edasi „juure ila- maa“ piirides ja lasti kannatle mõina- likult wenekeelsele koolitusele. Sarnaste „rahvuseta kodanike“ tarmis oldi juun- tud looma niisugust häbitamat määrust kui on eesti rahvusest laste koolitamis- keeld jalka- ja wenekeelsetes õppeasutustes.

Sarnases olukorras on täiesti mõista- tam, et järeltulijate „peenendamise“ prot- sefs haarab pojad ilade aladelt kõrnale. Kurmastama nähtena mõimegi konstata- rida, et kätitöölise, kaupmeeste, põllu- pidajate j. t. pojad waatamad ilagi tea- tema allahindamisega oma wanemate tööle. Peame jällegi meele tulestama Soomet, kus laadestati mõib näha moait- rist perehoega adra taga samummas. Meil äratas mõne noobli forborandi kehamine töö põlul mõi iia aitamine leti taga wõ- gawat imestust tema kaasmõitlilele ka- tel. Siin oleks meil harandamist mola. Muuaj maailmas on üks ettepoie mõi äri lama perekonna kaks põlmet põlme. Mõi aqa warisemad nad lohtu järeltulijate iikstõitluse tõttu. Et ole tahet luma ees iia äridele traditsioone — ka teatav rahvus- tunde ja rahvusliku uhkuse puundus!

Milal ärkame meie loidusest ja jäname nii kauale, et ei unusta oma rahvuse po- sitivuseid kiilgi ja illeme uhkusega: olen eestlane ja see on suurim reformenbat- sioon! Observer.

Töö õnnistus.

Ainult väsimatu, sihikindel töö annab meile sisemise rahu, täidetud kohus rahulduse, äratades meie hin- gedes teadlikkuse oma vaimlistes võimetes. Töö õnnistust ei saa osta isegi kõikide maailma aaretega. See annab meile töötahet ja loomingu- võimet, julgust ja usku endasse. Sellest otsime alati uut jõudu ja energiat, et mitte alistuda elu ras- kustele.

Kohusetäitmine annab meile sü- gavima ja puhtaima rõõmu tunde, võimaldades täie andumusega nau- tida elu kaunimaid silmapilke. Töö- mehe rahulikule tööle järgneb õn- nistus.

sest weekendsõidust. Haapsallu, üt- lesite? Oo, jah! Vaikne koht! Ent kas olete terve? Ja varustatud abi- nõudega? Sest alimendid, teate, need on teile tülikad sooritada...

„Oh... oh!“
Vajusin ehmatusest kokku. Ent siis tõusis minus tahe avada tolle ingli silmi nägema saasta, millesse ta langenud. Ma rääkisin. Ma oskan rääkida, tead ju seda, oskan rääkida nii, et kõigil on pisarad sil- mis. Ma rääkisin talle tunnetest, lüürlisist, puhtaist, platoonilisist. Ma rääkisin... Ja tead, kes lõpu- nuttis?... Jah, sinu vana eesel

onu Peeter.

KROONIKA.

— Soome saatkonna sekretär T. A. Snelman, kelle kodu on juha mit- megi muutuud jümpaatseks kohtamis- kohaks, korraldas läinud nädalal muusi- kalise tee, kus ehtes bariton Olawi Ny- berg. Tundega etteantud Soome j. t. laulud mõitfid kunstilule koosmiibijate südamed. Kulaliste hulgas miibis ka pr. Strandmann, Itaalia saadik frahw De- ti, Läti saadik Zarine, välisministeeriu- mi kõrgemaid ametnikke, ajafirjanikke j. t.

Sarmant pereprona ostas tüllalist meeleolu eest niimõrd hästi hoolitseja, et lahjuminef kujunes üpris raskeks.

10 a. juubeli puhul ilmus müügile erilises headuses

◆ lõhnaõli ja eau de cologne ◆

Pompadour

A.-S. „ODOR“, Tallinn

Ostke, toetage kodumaa tööstust!

leiaab meelde soomlase järebat konstateeri- mist, „üks soomlane ei talita sarna- jelt“. Meis lihtidais wäljendufis peitub offe liigutaw määr rahvuslikku uhkust ja armastust isamaa vastu. Oma maa man- siffa, muu maa mustiffa“ (oma maa ma- siffas, muu maa mustiffas) ütles soom- lane oma waele ja kiwile maa kohta. Ei mingit pimedat n. n. „Euroopa“ jumal- bamist, ei mingit luuri omada toda „rahvus- mahelust“ kultuuri, millele tuleks ohwirits tuua rahvuslik omapära.

Soetu teine on lugu meiega. Mlates firjanifest, kes pühendawad oma loomin- guid Montmartre'i ilustamistile mõi pü- herdawad „euroopalifu kultuuri“ naudin- gus ja lõpetades teftkooli õpilasega, kes waid unistab Pariisi kosmeetikilist abi- nõudest mõi muimjeft moeundufist, ollakse meil tatutud mingisugusele wälismaa joowastuse, eelistades pimeft kõike, mil wälismaine nimi.

Meie ei eita paremuft mõningail wälis- maa toodetel, kuigi need paremuft ja- gedasti on waid jüggereeritud. Rahtle- mata on aga wõimalus hea kvaliteediga tooteid leida ka kodumaa tööstusest. Meie oleme niimõrd läbiimbumud näljast wä- lismaile järele, et oma maa tooted peawad teed offima meie juurde — wälismaade

Sigareti harrastajate soovil
oleme müügile lasknud inglise sigaretid

„Albion“

10 tükki karbis, hind 20 senti.

A.-S. „ASTORIA“

Peeter.

Tallinna kici

Esimesed lumehelbed langesid meie ebameeldivalt kitsaile tänavai- le. (Tuleb meele too mõtetera, mille järgi naine on nagu lumi: ta on pu- has ja valge vaid seni, kuni ta ei ole langenud.)

Jõulukinginaljased tütarlapsed seisavad külmast hoolimata puneta- vil põskil vaateakende taga. Igat- sev pilk riivab nii säravaid esemeid aknail kui ka juhtumisi kõrvale sei- satanud meessoost inimlast. Ent as- jata. Vähe on neid, kel leidub üle 5 krooni kulunud rahatasku ning sedagi on tarvis kaelasidemetel üm- berkeeramiseks või pesu äratoomi- seks Ameerika pesumajast, äärmi- sel juhul ka saabaste parandami- seks — kuigi viimasel ajal rõõm- salt hiritav saabas kuulub peaaegu elegantse hulkuri atribuutidesse.

Sa armastad lund, mu laps? Mä- letan ju, et olid kirgline suusataja. Tallinnas on nüüd asutamisel uus suusatajate klubi: ainult lihavatele. Kuigi „vollschlank“ tõrjub sihvaka joone kõrvale, leitakse siiski tarvi- liku olewat kõrvaldada korpulent- sust. Eriti veel nüüd, kus maksu- inspektor tahvat sissetulekute suu- rust kindlaks määrata maksja kaalu

järele. (Tahetakse vist asutada uut peekonifondi!)

Kavatsed siia saabuda pühadeks? Ei soovita. Siin ei ole midagi, mis võiks sinulaadilist hellitatud tütar- last kõita. Isegi advokaatide ball — mis Peterburis (oh, need ajad!) — kuulus elegantsemate hulka, möö- dus siin unisel. (Palun mitte viha- seid silmi teha: olen ju oma hiilge- aja elanud Peterburis! Ime siis, et mu süda kuulub endisile mälestu- sile.) Nüüd lähed juba vihast üleni punaseks! Et mul ei olewat rahvus- tunnet, et ma olevat venestunud. Loomulikult ei ole ma enam noor tudeng, kellele sugereeritakse ees- tipärasust ning kes siiski esimese! heal juhusel väänab ja kääneb saksa keelt. M. s. Sinu väike suvine flirt — mäletad toda noort advokaati? — maksis oma viimase krooni pileti eest ballile, pidi aga musta fraki- särgi pärast koju jääma.

Poisid on juba pisut paranenud oma rikaste „partiide“ tagaajamise haigusest. Sel lihtsal põhjusel, et sellised partiid kuuluvad minevikku nagu romantiline armastus. Par- don, ma ei muutu sentimentaalseks, kuigi ei suuda kohaneda nüüdse moodsa armastusega.

Tutvunesin, näiteks, ühel päeval kütkestava, väikese tütarlapsega. Nagu Gretchen: õrn, puhas, eeter- line, silmis nii palju hinge... oo!

(Jäta oma iroomiline naeratus!) Suurima viisakusega, sa tead, nagu seda oskavad ainult härrad „aus der alten Garde“, juhtisin oma Gretcheni istuma tolele auvääri- sele biedermeier-sohvale sinu lugu- peetud ema juures. Rääkinud ei ol- nud meie veel sõnagi. Mina ei suut- nud suud avada — olin niimõrd võ- lutud. Nii siis, istusime sohvale. (Ära haiguta!) Gretchen asetas oma kaunid jalad üpris väljakutsu- vasse poosi. Ent andestasin selle, sest jalad — lihtsalt jumalikud!

„Hallo!“ hõikas ta siis. „Üks si- garett!“

Olin hämmastusest kange. Gret- chen — süütu, puhas ja — sigarett! Ent kannatasin ka selle, sest ta suitsetas — lihtsalt jumalikult.

„Teie meeldite mulle,“ jatkas ta siis. „Teis on midagi Menjoulukku.“

Kummaline, mõtlesin. Nüüd siis naised räägivad meestele kompli- mente.

„— ja silmad,“ ta puhus suitsu õhku, „on Teil väga ilusad!“

Tundsin krae pigistavat.. (Kire- vane, on ka üks number liig väike!) Tundus päris imelik olevat. Ent kannatasin ka selle, sest ta naera- tus — lihtsalt jumalik!

„Olen laupäev vaba,“ alustas uuesti mu habras ja kaunis seltsi- line. „Olen nõus teie ettepanekuga (minu ettepanekuga?) ühest väik-

Jõulud — päitese pidu.

Rõnda jõulufommete sünnist.

Põhjamaine päev on lühemaks jäänud, pimedus pühitseb mõdufäitu. Ent seda ainult jõuluni. Siis saavutab valgus mõidu pimeduse üle, kustumas olev päike lööb färaam ja fäadab oma fiiri maa peale.

Paganuse ajal palvetati päitese kui jumaluse poole. Sellest nähti pimeduse ja kurjuse mõitjat. Germaani jumalad Odin, Tor ja Frey olid vaid päitese cjuudajad.

Päitese kumardajad pühitfesid erilist pühapäeva, mis tähendab germaani feeltes (Sonntag, Sunday) päitese päeva. Ent eriline päitese pidu oli keftal-mel.

Meie jõulud on osalt pärandatud talistest päitese pidudest, ent ristiusuga anti neile teine tähendus. Kuna neid enne pühitfeti päitese ülestifünni tähe all, on neile nüüd antud teine tähendus.

Läänemaadel pühitfeti juba neljandal sajandil pärast Kristuse sündi paavsti käful 25. detsembril Kristuse sünnipäeva. Sõna „jõulud“ tähendus tefitab waielusi. Arvatakse, et see on pärandatud Rootfift, kus jõulu tähendab „jul“, mille algfufufks peetakse sõna „hjul“ = ratas. Oli ju ratas aastatuhandeid päitese fümbooliks. Sakslased nimetavad jõulu Weihnachten, õnnistatud ööks. Inglise Christmas tähendab Kristuse messit, mis wihjab katoliku kiriku jõulumessile.

Mitmed jõulufombed on jannuti paganusel ajalt pärit. Sel ajal walmistati m. f. jõuluõlut, milline fomme senini fäilinud. Jõulufint, mis Skandinaawias kuulub jõulutoitude hulka, tuletab meelde fuurt figa, mille kuningas Geidrek ohwerdas Frey jumalale. Mitmel pool tehakse weel ifegi tainast pörfas jõululanale.

Soomes kombets jaanud turjakala ja riisipudru jõulutoiduna on pärit katoliku ajajärgust.

Jõulumana on paganaagjete farne-waalipidustuste pärandus. Seal eten-das jõulumana tähtsat ofa. Samast ajalt on ta õlgede pärandale lewitamise fomme, kuigi see ühtlasi tuletab meelde Wetlehemil õlgi.

Jõulufinkide andmine oli roomlaste fomme Saturnalia pidustustel.

Jõulufuust on jündinud Sakfamaal. Muinasjutt jutustab puust, mille juured on fägawal maas, ent latw ulatab Walfhallani. Selle lehti fiiies annawad fit-fed piima, millega fuudetakse langenud fangelafed ellu äratada. Nii paganate muinasjutt. Protestantliku muinasjuttu järgi on Luther jõulufuuse leintaja. Ta jalutas ühel jõululaupäewal metsas ning jüwenes tähtede waatlemisse.

Kaunis pilt jäi talle meelde. Selle „Jõuluwimiseks“ murdis ta wäike kuse, afetas selle ofetele küünlad ja jutustas oma lastele ilufast metsast ning pühast õõft.

Sellest fäadit färab küünlais jõulu-fuust laste rõõmuks üle maailma.

Araabia luulet 10. sajandilt.

Tema nimi.

Teie tahate teada selle nime, keda olen fõige enam armastanud.

Jõulumõtteid..

Meie aeg on murdeaeg, nii riiklikult, ühiskondlikult kui ka majanduslikult, ent kõige enam sellepärast, et meie ajal puudub maailmavaade. Inimestel ei ole ühtegi ühist kandvat aadet, mis põhjustaks olemasolu sihi. Elusse suhtutakse resignatsiooniga kui segasesse kaosesse. Andutake vaid materialistlikkude sihtide taotlemisele. Enam ei imetleta selliseid õilsaid omadusi kui seda on otsekohesus, ustavus enee vastu, altruism ja teise mõitmine. Ei tahetagi enam süveneda uuringuisse, kas on meie elul vaid ajaline tähendus.

Kõik on kaduv, mõeldakse. Pärast mind tulevad uued inimesed, puhuvad uued kevadised tuuled, õitsevad uued lilled, halfendavad uued murud ja katavad uued metsad selle maa, mida meie nüüd talame. Areng sammub wääratamatuna oma teed — paljud usuvad isegi, et selle joon ei osuta alati ülessepoole.

Ent nüüd, kui helisevad kirikukellad ja kõlawad sügavtõsised laulud, pöörduw meie meel hetkeks tagasi neisse õnnelikkudesse aegadesse, mil meie uskusime armastavasse Jumalasse, tundsime enda olevat halva, kahetsesime seda ja püüdsime leida ja arendada head meis enestes.

Rahulikel jõulupäewil unustagem oma tuimus ja pealiskaudsus ja otsigem seda, mis teeb meid jällegi inimesteks tunnetega.

Wäletage fiis selle nime, kes mulle fõige enam walu tegi...

Aurbus.

Sõ tiiwad lehwivad üle maa. Sinu fufinustad ripemed katavad ju filmi. Minud.

Sinu kaunist fäela niifutawad pijarad, ent mitte hommikufafteft.

Minu pijarad on need, fefi ma nutan faotatud õnne...

Selle fufelufis minud ja praegu, arm-faim?

Sõbrale.

Kui oled kunagi uimunud oafis, mäletad wist, milline lõhn kerfif maast päitese fõusmifel. Selline magufus on ka mu armfaima lõhn.

Kui ja ei ole näinud päitese fuudluste fufilastatud roofioit, fiis ära mõtle mu armfaima palede kaunidufeft.

Kui ja ei ole kunagi näinud fufiat kuu hõbedases walgufes, fiis ära fõnele mu armfaima fälg walgufest.

Waifsel hetkel.

Naisel on annet armastada. Mees ei juuda kunagi mõista naise hinge.

Kats inimest mõiwad olla üksteifele niimõrd lähedal, et nad tunduwad ühena. Ent järgmifel filmapilgul mõiwad neid lahutada mõõtmata fangufed.

Mitmed naised ostawad füll fõnelda õigel hetkel, ent wähefjed mõistawad pa-rajal ajal wäitfida.

Mehe mõistawad fõhut mõistufega, naised armastufega.

Leidub inimest, kel on ilufad riided, ent halb moraal.

On fuur õnn omandada fõife, mida fõowib, ent fuurem on õnn, fõowida wä-hem kui omandab.

Kuigi õnn närtfif, lõhnab selle mäles-tus weel fära elus.

Rahwa poolehoid kuulub ennem wäär-tufetulle kui andefuile.

Kes on meie suurim vaenlane?

Mis on selle põhjus, et meie üle endi mõimete elame, endi nõudeid suurenda-me ja asju ostawe, mida me ei waja?

Kes orjastab meid ja õõnestab ma-jandusliit alust?

Kes demoralifeerib meid?

Kes hoolitfif selle eest, et meie sellest ei ela, mida teenime, waid nii palju tar-witame, kui palju me fõrd ehf teenida mõime?

Kes on see nurjatu ja meie üldmaen-lane?

Kes hoolitfif selle eest, et meie hai-gufe- ja fõõtaolefu ajal ehf õnnetuiste fõrtal i ma mingi toetufeta oleme?

Kes ajab fäubad fäufis?

Kes mõimaldab meile fuuremad wäl-jaminekus ja fufetufekus?

Kes fufutab meid mõlgadesse ja figi-tab petfjaid?

See on

frebiit!

Wõtke ära see waenlane!

Nelwaks talle on maksmine

puhtas rahas!

(„Eisenhändler“.)

Tuli meelde.

Kuulus rootslane Bellman oli fõrd Peterburis, kus keifer Aleksander temale audientfi mõimaldas. Keifer tahtis te-male näidata fähte maali, mis efitafid teda ja ripufid feinal pahemal ja pare-mal pool Kristuse pilti.

Keifer küfis Bellmanilt oma pildi fõhta:

„Kas tunnete seda?“

„Ei.“

„Kas tunnete teie fiis seda?“ näitas keifer Kristuse pilti.

„Ei.“

„Wähemalt tunnete fiis seda fim.“ näitas keifer oma wenna pilti.

„Ka mitte.“

„Noh, ma aitan fiis teid. See fim fefel on Kristuse pilt...“

„Mhaa.“ katkestas Bellman kiirelt, „ja need mõlemil pool on kats furjategi-jat.“

Kui oled kunagi hammaste wastu kaffi pigistanud päiteseft fuumendatud wiinamarja, fiis oled jaanud ettefufutufe mu armfaima fuudufift.

Kui oled kunagi fõrbes arwanud kuul-wat ffaaride helifid, fiis mõid fufutella tema hääle fõla.

Kui ja ei ole kunagi oma armastufe pärast nutnud, fiis ei wõi ja kunagi tun-da teda, kes mu fuidant walitfif.

Kõõmsaid pühi lugefajale, kuulufajale ja mõtteofafisile soovib

„Tallinna Teataja“.

„Tallinna Teataja“ nr. 16, 20. XII. 1913.

„Tallinna Teataja“ järgmine number ilmub 30. detsembril k. a. sisuka uue-aasta numbrina.

See on Eesti laul.

Kaugelt näen kodu tasvamas.
H. A. Kreuhamid.

Eesti ajalugu on mõrdlemise kurbade sündmuste loetelu. Vähe on me rahvas saanud tunda tõelist vabadust, vabadust, mis oleks olnud talulil oma isamaa ülesehitamiseks, kaunistamiseks ja ülistamiseks.

Kui keskajal tungisid Eestisse Saksa orduväed, siis leibus eestlastel raudset vabadust, et võidelda tugewa venelase vastu. Ka kaua ning mitmeid aastaid kestis võitlus, kuni viimaks Paala lahingus langes Eesti vägev Lõmbit — viimane Eesti rahvastunde ja vabadusliku ilalhoija. Ka Lõmbitu vend hüüdis Eesti vägede riismetele:

"Päästku ennast, kes päästa võib: Lõmbit on langenud!"

See oli Eesti rahva kadu. Ordu mõitis lahingu ja selle tagajärjel ka lõja. Siljem, ärkamisajal, püüti seada uuesti jalule eesti õige rahvastunne ja isamaaarmastus, kuid tolleaja tegelased, olles ise tugewasti Saksa mõju all, ei osanud anda õiget eeskujut enese isikuga. Minult ilusad ja õilsad sõnad ei aita isamaaluse tõstmiseks, selleks on vaja ka tegusid. Õigil surveste ja vägistamiste kuste on jäänud püstita ikkagi üks tunne, mis kujundab inimhinge suurima ühtsuse — see on isamaa armastus. Salaja tohtis talupoeg tol ajal armastada isamaad, salaja haudus iga ärkamise eesti poeg vabaduse mõtet, olgugi, et raske vabadusmõistluse tagajärjena.

Eesti oli iseseisew. Waevalt paar aastat oli meil seda iseseisumuse tujinat, siis mõis määrgata juba inime, kes pidafid mõrdlemise vähe lugu iseseiswast Eestist.

Rende mõrdlemise alamaadustuste inimeste mõju oli vähemalt osaliselt rahwa eestlaste isamaaarmastuse ja rahvastunde arenemisele ja püüdmisele.

Eestis ei olewat midagi teha, ütlesid wäljarändajad ja reisijad üle ookeanide Brasiiliale, Austraaliasse ja mujale. Mõningad, kes leidsid keeleoskuse läbi tööd, on saanud läbi rahuldawalt, kuid waevalt paremini kui kodumaal. Suur protsent aga toidab end wiletsasti, wõtleb tihhi töötä möi pöörab koguini tagasi kodumaale.

On tõsi, eestlastele on omane suur rändamisõimu, kuid see ei seleta veel põrnuqi wäljarändamist. Paljud rändawad wälja kistaste olude tõttu, teised otijawad ära möi loodawad tulla tagasi mõne aasta pärast rikkaste rahameestena, kolmandad on jäänud kodumaal korda mõne furiteo, mis läbi kodumaa muld on läinud neile liig tuliseks, kuid kõiki neid wäljarändamise põhjusti kaaludes ja offides tõstj mõju, leiam, et keil isikuli, kes on walinud endale eluasemeks wõõra rahwa pinna, puudub see õige instinkt kodumaa hindamiseks ja mõistmiseks. Need ei ole õiged isamaalased, kes pöõra-

wad selja kodule fiks, kui seal on raske-
mad ajad.

Ka wiibides wälismaal punub saatuse jalapärane imewõim alati filmade ette imeliku liniku, mis läbi udusena, kuid siiski kiilalt tõetruult kerinaw pilbid kodutalust, isamajast, wanematest ja omastest. See on igatfus kodu järele. Ka see, kes on tõeline isamaa poeg tunneb kas möi maailma teises sobis igatfust kaugeft ja kättesaamatust kodumaast, igatfust mis on piinawam igatfuguseft walust ja ramentafst. Kodu efineb möis olla waid siis tõeliselt kallina ja armajana kui wiibid eemal temast; siis tunned jüdame põhjas peitumat siiski walese kodust — see on kade, mis ei löö just otsekohe lõfefe, kuid hõõgub igawesti. Kodu unustad tihti kogu isamaa wäärtuse, mis on loomulikult tingitud paljudest kõrwal-
mõjudeft ja ümbruseft. Eftlane armastab iildse kiga palju tarwitada ütelist — seal on hea, kus meid ei ole — kuid peab mõistma, et asi on hoopis wastupidine.

Oles wälismaal, ei efine kodumaa tunne alati wäga tugewasti. Oleneb ju kõik sellest, wõibõõra tundelik on inime-
ne. Aga wäga mõistetawad on juhud, mil wälismaale tektafse kodumaa mul-

da, et seda saafid wanemad raputada oma lapse hauda wälismaa külma mulla hulka. Pitarateni liigutaw on heft, mil antafse olude sunnil kodumaast eemalwõimale wanafefele kätte peotais kodumaa mulda, miljatut kiwift ja halli mulda — peotais kodumaad. Ka selle mulla all peab leidma rahu ta poeg, kes möis olla ei olegi näinud oma isamaad.

Mulle meelestub heft, mil kaugeft eemal kodumaast üle hulga aastate kaks eestlast kandis ette ühe Eesti rahmus-
laulu. Sigi paariffikunneft eestlastest pühkis üle poole pifarat liigutawa kodumaa wiift kuulamise järel. Siis mõisette hinnata seal kaugeft kodust, kaugeft isatalust, kodu tõelist wäärtust ja seda lihtla laulu läbi . . .

Imelik ja seletamata tunne lõitab hinge lõites fiske wälismaalt kodumaale. Puud, olgugi, et need samad, mis wälismaalgi otseftui kumardawad kodust, otseftui tunnewad fink; kained kodufadamas lafifwad wafu laemafilgi, niangi-
des ülendawad hüüme kodule; taewas nagu terwitades muutub heledamaks ja armsamaks. Ülew ja seletamatu tunne wafab hinge — fõnatult tunned, et peagi saabub kodu.

Isamaa armastus päästab meid igatfuguseft wiletsuseft; raske majanduslik oluford liiwibeenr isamaaluse õiges lohas kahtumise läbi — waja waid furendada rahvastunnet ja fündida oma jüdant tufsuma Eestile!

G. Völlaste.

Kindlustusseltside liigitavusest.

Oma põhikapitalide ja oma kindlustuste tagatiste ifeloomu poolest on meie kindlustusseltsid õieti mitmet liiki ja nende esmajärgulifufe eelistatamust ühe eht teife fufhes pole fennil meel tõestanud ükski asjaolu. Wälisriikes on mitmete asjaolude ning majandusliste profifiste refultaadina domineerimaks kujunenud peamifelt üks liik teifte, milline teatamas oluforras fõõdajamaks otutub. Mii on Saffjamaal peamifelt eelistatamad affifafeltsid, kuna Soomes foomasti: tõufemad efiflaanile just ühistegelifed.

Meil on olemas mõlemad liike kindlustusseltsid. Suuremate ühistegeliste felfidena figureerimad „Eesti“, „Eks“, „Talu“. Need felfid on afutatud nagu kõif ühistegelifed afutufed ja rajanenud liiknete lifawastutufele, mida felfs möis põhifefijas ettenähtud forras ja fufuruses alati fiske nõuda oma liikmetelt. Seejuures olgu äramärgitud; et nimetatud lifawastutufelt oli fufumitud fiske nõudma õnnetu ärioperafifoonide tõttu waid liikwdeerimifefle määratud koguduste kindlustusselts. Wuidu omawad ühistegelifed kindlustusseltsid jamale eadafifiaafus-
tuse, nagu kõif affifafeltsid, fufjuures nende eadafifindlustus meil toimub n.n. „faffile“ fufiteemi järgi ühistegelife felffifand.

Affifafelfide põhikapitali moodustawad affifafitalid, mis tarmitine juba felffi afutamise momendil, et faada felle awamifeks wastama instantsi nõusolekut. Suuremaifis affifafelfidets afutumad meil „Polaris“, „Eks“, „Lõõb“, „E. Union“, „Turis“ j. t. Need fooritawad oma eadafifindlustufed otsekoheste lepingut eadufel wäljamaa kindlustusselfifidega ifikifult. Siin loomulikult pole kindlustuswõtjal fonda mingit lifawastutust, kuid pole õigustatud ka faama ofa felffi puhtafifafust, fanniti on fufetud ka tee ofawõtta felffi juhtimifelt. Kaswawa konkurentfi tõttu kindlustusafal, annawad aga tänapäew meie affifafelfid fanniti diiwidende elufindlustufes ja preemialandust fufindlustufes juures, fufjuures ülemäärase mõiftufe puhul tehud rabatid enam õigustatud on affifafelfide kui ühistegeliste juures. Kufhil, kui felfs mõninga fienidi fakeshoidmife eesmärgiga tema hinnaalandufe juures omaltkoalt ligi peab maksma, et fooritada wäõrifat eadafifindlustust, fannatab affifafelfide juures fef puhul waid affifafafide diiwidend, kuna ühistegeliste ettemõtete juures fef loomulikult teiste kindlustuswõtjate fonda jääb.

Täiesti erinewal afufel oma ifeloomu fufhes feifab meil aga Eesti Omamafifuste kindlustus-a.-f. „Oma“. Sells on tegelikult affifafelfis, kuid tema affifafafideks ei ofutu mitte üffifud ififud, waid omamafifufed. Olewate andmete järele on praegu nimetatud felffi affifafafideks peaaegu kõif maamafifufed ning mitmed linnade, waldade ja afewite mafifufed. Seega omab felfs suurel määral oma affifafelfi ifeloomu fõrwal ka ühistegelife afutufe ifeloomu jooni. Tema lifawastutus on wõetud ära otsekohe kindlustuswõtjate pealt, kuid puhafafu foomasti ei fandu mitte üffifufele ififufefe, waid fufutataffe ära peamifelt omamafifufte fandu ülfufufe hüwidets. Seega omab felfs fef fufhes teatama eelistatamuse, mis huudib teistelt felffidel.

Milmine kindlustusselts kindlustuswõtjale kõige eelistatamam, on meie praegustes oludes raske wõita. Pole näidatud ei era-affifafelfid ega ka ühistegelifed oma otsekohest paremuseft, küll on näidanud aga meie kindlustustegemuse felffide ülfikifult, mõttes proportionaalfelt teiste riikidega. Sells ülfikifult tege-
jarijes on loomulikult järjeft foomam konkurentis, kuid meie oludes pole see möinud fedaufufu mitte paremuseft, ennem küll wafst hahnenemife poole.

Milal tuleb uus rahwalugemine?

Ruulu järele on uue rahwalugemise eelõõd fedaufõrd kaugele jõudnud, et lugemifega afufst wõidakfe teha mil tahes. Ruulu järele fawatfetatfe feda teatada eesolewa aasta jooksul.

Kõigile! Esmaspäeval, 22. detsembril **Kõigile!**

Ilmub **„Meie Hääl“**

Uus, sisukas, **RADIKAALNE** ajaleht, rohkete kirjutustega professoreilt, kirjanikelt, poliitikult jne. Piltidega. Kohasem jõulu- ja muu lugemismaterjal!

Taallimishind: 1 kuu — 85 senti. 3 k. — 100 s. 6 k. — 200 s. 12 k. — 300 s.

Üksik number — 8 senti.

Toimetus ja tallitus: TALLINN, Lossiplats 4. Telefon 429-77.

Millega suurendada kaupmehe teenistusvõimalust?

„Eisenhändler“ kirjutab:

„Kas olete korrald juba järele arwanud, millise tegemusega Teie äri suuremat teenistust saavutab?“

Teie kaubamuretfesjad annawad Teile ühe kauba pealt suuremaid, teife pealt vähemaid protfentfi ja Teie rõõmustate, kui mõne kauba efeme müüte suurimate kaudega. Aga möis olla, et fee kaup juba kauemat aega Teil ladus feifis, seega fiks ka loodetaw kasu kauase feifimise läbi paljugi algafikufatfiooni armestufest fahenenud on. Praffiline kaupmees teeb hästi, kui ta järgnewaid kolme punkti alati filmas peab:

1. Kaubalao omanif kaupleb, et raha teenida.
2. Ta ei teeni enne mitte pennigi, kui kaup müüduib ei ole.
3. Wida kiirem kauba läbimüüf, feda suurem on teenistus.

Rahjud tulewad harilikult sellest, et korraga liig palju kaupa ladusse kuhjatafse, mis fufuta kauaks ajaks riulitele fefima jääb. Kui nüüd kauase feifimise läbi teffinud rahjud aluld armestatud kasudeft maha arwame, siis ei jää enam palju üle teenimifeks.

Teenistus feifab mõnikord ainult paberil!

„Wiimase faadud kauba pealt teenin ma vähemalt 50% puhtafafuna“, ütles mõnigi kaubalao omanif ja hõõrub rõõmu wärafst käja. Aga ka suurem loobetaw kasu jääb õfku rippuma, kui ka kaupa ruttu ära ei müü.

Kui iga kaupmees müügi mõima-
lufte eest sama palju hoolitfeks, kui oftu eest, siis oleks ta teenistus alati palju suurem.

Kui fagedastki pean ma oma kauba

ladu aastas ümberarwestama“, on palju tähtsam, kui „kui palju saan ma selle pealt kasu?“

Wõtame näitaks, et äri aastas neli fõrda põhjalikult oma kauba ladu ümber arwestab, 24% selleks wajab, f. o. 8% jookswateks kuludeks (protfendib, üür, walgustus, fite, fannitus, hinnaalandus jne.) ja 16% müügi kuludeks (palgab, fahfifafed maksjad, fuulufufed jne.)

Müügi kulud on alati ühefugufed, ja ei tule armestada, kas kaup ühe aasta möi ühe päewa ladus feifab.

Aga jookswad kulud suurenewad, mida kauem kaup ladus lamab. Järgmine tabel felfgitagu, millal teenistus lõpeb. See bafeerub 33%-protfendilisel afufel:

	Puud.	Wifefõõdu hind.	Müügi fufud.	Jookswad kulud.	Kogu fufud.	Müügi hind.	Wifefõõdu hind.	Kogu %	Rahju %
I.	10	2,86	0,44	12,80	15	—	—	12 2/3	—
II.	10	2,86	0,88	18,24	15	—	—	11 2/3	—
III.	10	2,86	1,32	18,68	15	—	—	9	—
IV.	10	2,86	1,76	14,12	15	—	—	5 7/8	—
V.	10	2,86	2,20	14,56	15	—	—	8	—
VI.	10	2,86	2,64	15	—	—	—	—	—
VII.	10	2,86	3,08	15,44	15	—	—	8	—
VIII.	10	2,86	3,52	15,88	15	—	—	5 1/2	—
IX.	10	2,86	3,96	16,32	15	—	—	9	—
X.	10	2,86	4,40	17,20	15	—	—	11 2/3	—
XI.	10	2,86	4,84	17,20	15	—	—	14 2/3	—
XII.	10	2,86	5,28	17,64	15	—	—	17 2/3	—

Mii on juba fuurefuulifel ladus feifimifel fufud fadamud ja peale felle müüafse kaup fahfuga.

Selle loo moraql: Ladu ilmasfi kaupadega kuhjata, waid fire läbimüügi eest hoolitfeda!

„Calorica“ O/Ü.
(Kalorika)

Ütle mata pühaderõõmu valmistab
Brandy „V. O. Special“
valmistatud paremast prantsuse
„Otard Dupuy“ konjakist.

Kontor ja ladu
Tallinn, Rööpli 13. kõnetraat (2)15-53.

Wahetame oma naised.

Eskimode eriskummalisi abielukombed.

Olgugi, et primitiivsete eskimode juures naise wahetamine esineb palju sagedamini kui meil, ei pruugi eskimo olla jalgugi ebanormaalsem meist. Neil on waid oma moraal, mille järgi nad täi-wad kindlamalt kui meie. Eskimo on kaswatahuid koguni teistwiisi ja tal on koguni teistlugu ettekujutus elust. Ta ei ole armulade nii, nagu me seda mõistame, ja tal ei ole põhjust warjata oma armastuse awantüüre. Eskimo teeb juure patu, kui ta korraldaks armusidemeid ühe abielunaise või mehe selja taga. Naiste wahetamine on seal nagu endast-mõistatamist, kui aga pooled selleks nõusoleku annawad. Kui eskimode juures keegi wallaline naine või mees armub ühte abielus inimesse, siis tehakse asi teatavaks wäljawalitu naisele või mehele ja otus tehakse kõige erapooletu-mal wiisil. Enamalt jaolt saadakse sel juhul, kui on walitud laitmatu isik, otse-kohe nõusolek lahutuseks. Kuib raskem on hantida lahutuse luba oma abika-salt, mis aga juba palju raskem number. Juhul, kui abikaasalt on saadud nõus-olek lahutuseks, siis ei pruugi ta siiski tulla wastu armsamale, kes just ei meel-di.

Naiste wahetamine tuleb ette usulis-tele põhjustel, kuid ka puht praktilistel põhjustel — näiteks wahetab mees, sel-let seisab ees mõni pikem reis ja tal on wana ning milets naine, wiimase sellegi tuttaw. noore ja nügusa abikaasa wastu, kes kannatab wälja raste reifi pingutusi.

Naiste wahetus võib tasta pikemat või lühemat aega, kuid wäga harwa eluag.

Eskimode juures on tulnud ette ka juhtumeid, mil naise wahetus on pifenda-tud ühe poole palwel mitu korda.

Kord juhtus omapärane lugu: keegi wana eskimo, kes oli jäänud leseks, mõt- tis endale naiseks ühe noore tütarlapse.

Juhtus aga nii, et keegi noormees pidi teise kohale naise puudumisel abielluma kellegi wana lesega. Weidi aja pärast hakkas noormees end wihasstama see üle, et, pidi pidama ülal wana naist, kuna samal ajal wana mees elas noore naise-ga. Noormees tegi ettepaneku naiste wa-hetamiseks. Wanamees oli nõus ja wa-hetus sündiski. „Mesinäbalate“ mõõbu-misel wanamees tahtis oma noorikut ta-gasi, kuid noormees teatas, et ta tahwat lahk noore naise-ga.

JÖRGEN.

Sonett kõrtsin.

Istusin kõrtsin. Kaua aega viitsin.

Een laual täidet klaasi punast paar, walsseeris, paindus õilis tantsitar — ta wiinalborin enda lauda hüüdsin.

Siis hinge kurwa naeruga ma liitsin, waid mõttetumalt rõkkas ringi baar. Ei olnud minu unistuste saar sääil, pilguga kus tütarlapse niitsin.

Taas olin justkui purjus antikvaar: een pudel kõõrdi, rõkkas ringi baar, ja waewaliselt löbustada püüdsin

kaht säravsilma — hurmav tantsitar . . . Hoi, oober! Konjakit veel palun paar: liig kaua täna kõrtsin aega viitsin.

Jörgen.

Charlie Chaplin uurib Napoleoni elulugu ja Kristuse kannatust.

Uusi filmikavatsusi maailmakuulsalt koomikult.

Ei leidu wist maamunal last, kes ei olets tuttav maailmakuulsa kinokoomiku Charlie Chapliniga — mudugi ainult kino ekraani kaudu. Kord Charlie Chaplin seletas ühele ameerika ajakirjanikule, misjulguse ajaloosilest isikud talle eriti meeldiwat ja keda oleks waja ilmtingi-mata tutvustada laiemale rahwahul-tele sootuks teistest külast — mida on mõimas teostama ainult Charlie ise. Chaplini armates kinopublikule on seni täitsa mõõra mulje jätanud Napoleon I-st ja Kristust mängijate osad kinofilms. Seepärast Charlie Chaplinil olewat juu ammuist ajast kawatsejatel wändata filme, kus ta esineks ühes Napoleonina, teises Kristusena. Charlie waateb, mis talle andsidki talle mõlemi wastawastikult filmi walmistamiseks, on üldjoontes järg-nitised, milleks anname ruumi Chaplini oma sõnadele:

— On wist huvitaw teada, mis jään peatuma Napoleoni ja Kristuse juure? Napoleoni mängimiseks annab põhjust see, et ta, kui ajalooline isik, seni on leid-nud tähtsamat ainult juure ja mõnija sõjamehena. Mina aga tahan puudutada tema intiimelu ja seda loostlõastada Na-poleoni juure talendiga sõjakangelase ku-jus, nagu ta meile üldiselt tuttav. On ju Napoleoni elust wõtta rida pifoodet, mis just eriti wäärtsustatud filmile: nii Napoleoni armuseiklusi ta suhe Josefii-nega, siis Napoleoni rõhkearwulised seik-lused kaunide naistega, abielulahutus Josefineest, tema tagajärged Eba laorelt. Kõik see on kindlasti laie hulki köitew ja mul on kõwa humi kogu selle Napo-leoni „awantüüride seeria“ wastu. Ku-jutage endile ainult ette momenti, kus kuulsa korstlae Pariisi marsimisel puu-jalaga inwailid wäljendab oma paha-meelt: „Reifer tuleb tagasi, tabke ia!“ Kuib nähes, et rahwas juhtub heataht-likult Napoleonile, loofama inwailid-sõjaraui muudab järsku meelt, mõtob mütti peast Napoleoni mõõdasõidul ja

„Sa oled liig wana selleks, et weel kord ikaks saada ja minu naine on liig wana selleks, et lasti sünnitada“, ütles noormees wanale.

Sellega oli wanamees nõus. Mõni päew pärast lapse sündi tuli ta aga uue-sti ja nõudis oma noort naist tagasi. Noor-meess aga hüüdis:

„Laps kuulub mulle ja ma ei anna tema ilalgi wälja. Laps ei tohi aga ela-da emata. Seepärast peab sinu noor naine minule jääma, ja ja wõib pidada endale minu wana naise.“

Selle ütelse wastu ei saanud wana-meess midagi teha ja oli nõus.

Eskimode abielu siht on lasti kaswata-da ja naiste wahetamise teel õnniteldakse abielus lastega.

Koroona-Klubi.

Liikmete omawahe-line mäng igapäew kella 5—10.

Ikka ja alati õhtul kella 9-st peale

kabaree-eeskava.

Intiimne dancing.

Pühapäeval: five o'clock 5—7-ni.

Pauli Baar-Kabaree
Dir Paul Pinna.
Pikk tän. 26.

Hiina tarkus.

Ei leidu tarkust elu al-gusel. Alles sügile kannab wiija.

Naia wanajõna.

Juba nelikümmend kowadet on La-hung-tse näinud oma aeda saabumast ja sealt lahkuwat. Ent weelgi ei toonud kowade ta naisele pärijat. Seitse kor-da oli mees rännanud pühale woorale, piinanud ennaft, kuid miski ei aida-nud.

Sõber andis nõu wõtta uue naise, ent La-hung-tse mõtles neile kuulwa-geile üle, mil ta oli kumardanud oma naise liikiad, tuletas meelde ta wäike-seid jalgu ja — pattus sõbrale teise tassi teed. Ent tark teab, et teise tassi pakkumine tähendab: „Mine!“ Sõber waiutas oma otseärsse waiwale, tänas kõige kõrgemat ja lahkus.

Majas nuuksus aga naine ja sõnas oma walitajale:

„Kõige kõrgem kannab sulle miha sellepärast, et oled olnud mulle tru. Minu patud endises elus on meripuna-sed olnud, et mulle poega ei anta. Oh-werda mind!“

Maeratades ulatas ta mehele mõõ-ga, millega La-hung-tse ehtisid olid mõite pühitsemud. Ent mees wastas: „Ei! Kuna taewas on otustanud mind pojata jätta, et pean olema neetud — tahan rännata üle müüride teistesse riikidesse, tahan magada kõrbes, et mind mõni kiffja häwitaks. Siis wõ-takse needus sinult ja sina wõid sünni-tada teisele mehele poja.“

Siis rändas La-hung-tse oma sõbra juure ja sõnas: „Kui ku esimest korda wahetub, loobun oma majast, et surra kõrbes. Wõta sina minu naine endale, et surm teda ei korjaks.“

Järgmisel ööl näitus La-hung-tsele üks tema ehtisidest ja ütles: „Sinu nai-ne ei oole süüdi. Sina ise oled süüdi-lane. Ent ju patukahetlus ja tahe surra oma pattude pärast on sind pääst-nud. Sinu naist õnnistatakse weel enne kui ku wahetub.“

Ning La-hung-tse jäi oma majasse ohwerdas rõhkem kui enne, et waimud oleksid temale armulijemad. Ning aja mõõdukes sai ta poja ikaks. Siis rut-tas ta sõbra juure: „Minu uni on täide täinud. Olen näinud kahetsakümmend rüütsaati koristawat. Kas see pole piff aeg? Kui kaua woiab mees selleks, et õppida tundma, kuwõrd wale on jüüdistada oma naist?“

„Et olla kaunis, on tarwis olla noor, ent tarkuse saawutamiseks on tarwis wanadust,“ sõnas sõber täpselt.

Selde.

Belgia kuningas Leopoldist jutusta-takse järgmiselt:

Kuningas kuulnud ühest wahetunud maalijast ning lastnud ta ühes mõne oma maaliga end juure kufjuda.

„Mis maal maksab?“

Wane maalija ei julenud palju pa-luda ja wastas:

„Kakstuhat franki.“

„Siunetuhat,“ ütles kuningas, tee-jeldes halba kuulmist. See saate selle, kuid mitte rõhkem. „Tšheki saate mu sel-retärit.“

„Indestust, majesteet. Ütlefin 2000.“

„Ei,“ wastas kuningas. „Ma ei loo-bu oma arwamist. Wõtte kümme-tuhat või mitte midagi.“

UUDIS!

TARVITAGE UUSI
TULITIKKE

Meeldiva välimusega
VAIKESTES
TOOŠIDES!

Süüdsad taskus ja
DAAMIDEL
kääkotis kandmiseks!

Fata morgana.

Delibab on kangastuse nimi, millest näha jagedasti Ungari lagedikkudel. Äkki mõis üffil jalakäia mõi rakkutaja näha horisondile kerkinud küla majade ja kirikutega mõi filmab ta uhket lossi fuurte afnaite ja merandabega. Saavutamatus tundub selline habras pilt.

Cifrahaga mõija omanik Geza Nemethy oli kutsutud ühe oma sõbra ehtseje poja riistetesje. Ta läks seebord ilma naise Nona, kes pidi haige tütreteje juure jääma.

Pidumajas oli fuur seitskond. Geza lauanabrüts oli noor leikproua Zsa Budapestist. Söödi hästi, joodi hästi.

Kolmandal õhtul, fuurem ofa külalisi oli juba lahkunud, istus Geza merandal, nautides väikeste lõõmudega õllast habasconi meini, mis fultdollaajena pärlemdas lihvitud klaasis. Äkki näis, nagu oleks Zsa temale parfist lehmitanud. Väiksest hülis Geza aeda. Puude marjus valendas naise kait — see oli Zsa. Ta ilus, piljas nägu, milles jätendas paar süsimust, sügavaid silmi, näis pimebas kahvatuna. Ta haaras Geza kae: „Lahkun siit homme.“

Gezale meelestufid läinud õõ fuumad soomid. Ta tõstis Zsa pehme, lõhnava, kallistimidega ehitub käd huultele ja sõnas: „Kas tohin järgneda teile? Ka mina pean äriasjus pealinna sõitma.“

Zsa naeratas waid. Saalist kuuldufid hurmawa muusikamuusika helid. Geza kõrwaldas mõteb oma noorest naisest, ent ta hinges põlesid korraga kaks tuld: koduolle waiine soojus ja fire põletaw leel. Ah, tunda weel kord ootuse wõlu, olla noor ja waba! — Kõige enam tolm päewa jääks ta kodust emale. Kolm päewa imeilust und, mälestus, mis kurnistaks elu igapäewust...

Ruffar Xanos oli kurt Geza ja Zsa westluse stüle. Nad istufid üksteise wast.

ELU PEEGEL

Mida jõulutaat kellelegi toob?

Kanname habemeid — lasteks me jääme, lastena suurtena ringi veel käime — lastena, kellele pisiasi tihtigi rõõmu teeb, valu teeb — osutub sihtigi. Kortsud küll nädudel — laste väim, jõulude ootus ja rõõmude aim, rõõmu meist igale jõulukink teeb — julude ärevus hinges, jah! keeb.

Vaadakem lahtisi silmi kord linna, akstais, kuhu ei mõtleks ka minna, kõikjal on peatsete jõulude laad, istub ja astub taas jõulutaat; kepp tal käes ja seljas kott, habe märg alles, peas mütsilott — astub ja astub ja vaatab ringi, kellele viitsa ja kellele kingi.

Peatseteks jõuludeks koju peab tooma, millise jõulurõõmu kellelegi looma. Riigiteenijad? Neil pole lootust, neil pole vaja ei muret, ei ootust, teavad, et aastaid nad ilma jäid ja ei mureta sestap ka päid. Teevad tõe — võtavad vastu palga, jõul neil küll just rõõmsalt ei alga.

Linnateenijad? Need andsid palve: riputa jõulutaat meie salve poole kuupalga osagi raha, lepime seega ja enam ei taha. Jõulutaat vastu: aeg kitsas ja vaene, näete, linn mulle ei tee enam laene, kooneriks muutund või ei anna, aga raha juudi panka oli panna.

Tõstur! Mis jõulutaat sulle siis tõi? Kandis koju seljataie kinke või. Veel ma ei tea, kuid küllap ta makse toob terve kuhja ja norme ja takse peatselt algavaks uueks aastaks ja nii minugi rõõmud teeb saastaks.

Põllumees! Mida siis sinul on loota, mida head sinul siis jõuludest oota. Lendu küll puhuti jutte hulle: jõulutaat külla tulevat sulle, tulevat külla, toovat rukki raha, — aga eks raha meist igamees taha — nüüd aga, puhtaks või pühkida suu, jõulutaat laseb veel oodata kuu. sinugi pühade rõõmu nii rikub, kibedus sullegi külla nii tikub.

Parem, ah velled, vist kuskil ei lugu, tänavu polegi rõõmsate sugu. kellele jõulutaat oleks vast lahke, kelle jõulupull pole veel tahke...

Kinke ja raha ja lõbusid muud, asjata ootasime niipalju kuid — ootasime küllap kord jõulutaat annab, küllap ta kingid kord koju kannab; aga võta näpust, paljud ilma jäid — paljud... ja jõulgi, nüüd kurvam näid.

Luike Laul

tu surutuina, pale pale wastu, wärisedes wärisemagi kae puudutuse puhul. Geza waatles meeleldi oma kõrwalistumwat naist. Sinine siidimantel kattis ta kitsaid õlgu ning kelmika miititese alt waatafid waaltub, mustad käharad.

„Olen wästinud!“ sõnas Zsa, toetades peakeje Geza õlale.

Geza kuulas naise talaft hingamist ning waatles õnnelikuna ääretuid lagedikke. Zsa õhtas fergelt ja amas filmad. Kuum laine kühises Geza soontes. Raskest, süngelt, ent lõõmates waaltas teda hefte wõlu ja kõi, mis oli enne seda, kadus minewikku...

Kui täidlased, punased huuled awanesid meelitades, ununes kodu, naine ja laps...

„Sa tuleb minuga, armas?“

„Ma tulen sinuga, Zsa.“

„Sa jääb mu juurde.“

„Ma jään fu juure, sest...“

Ent sõnad furid ta huultele. Gortson-dile kerkis walg, ühefordne maja, ümbritsetud lilledest. Sihwatas, walgelt

rõwastunud naine mängis aias laptega, wõttis selle sülle, tõstis kõrgele ja fuudles seda. Mii lähedal oli kangastus, et mõis selgelt näha naise naeratuse ja lapse rõõmja näo.

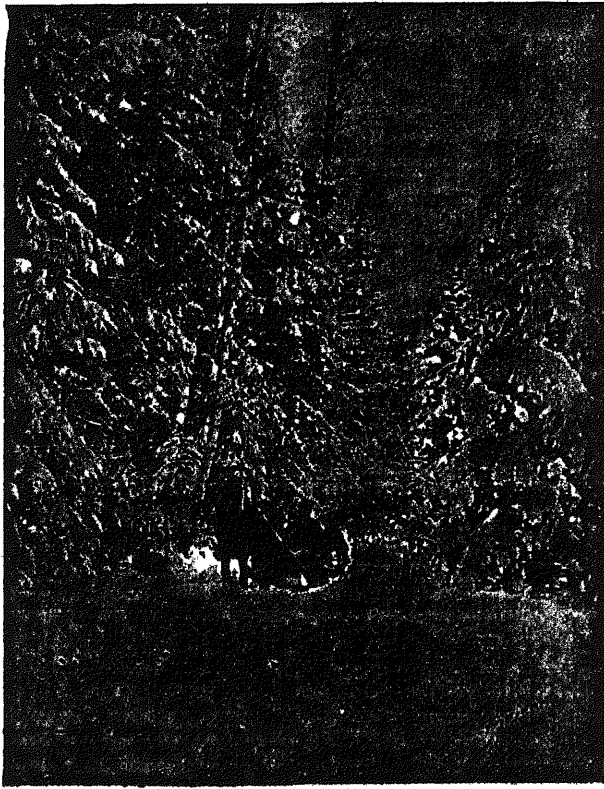
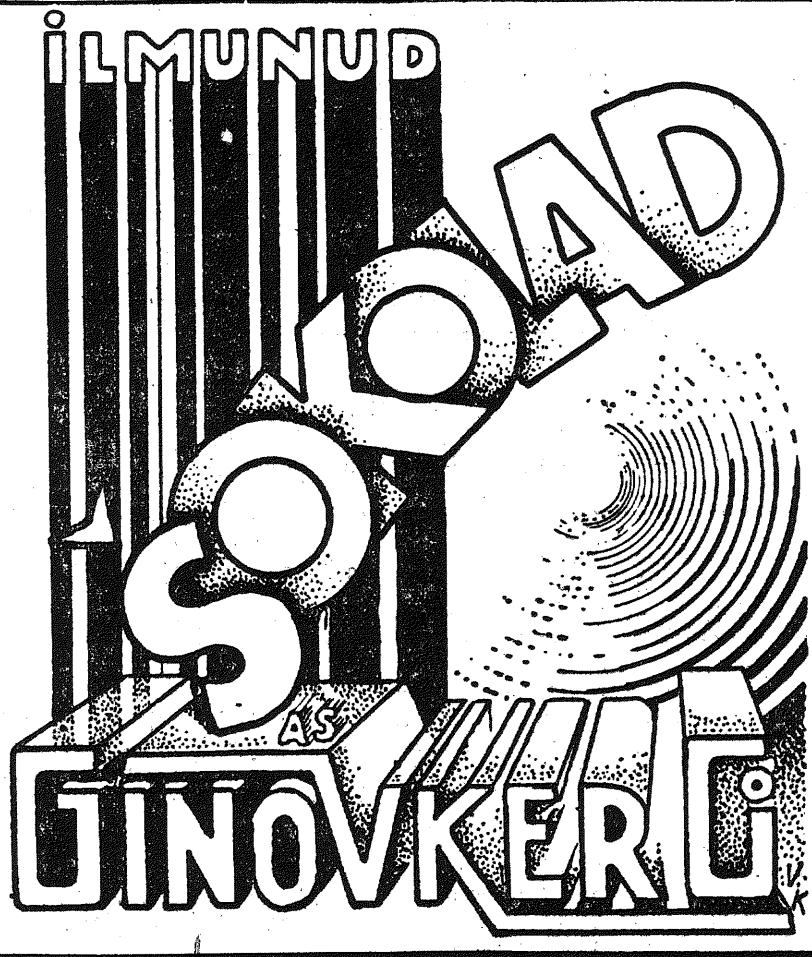
„Delibab“, fofistas Zsa ja waatas Gezat. Ent mees oli kangestunud hirmust, wabastas oma kae Zsa käest ja fofistas tardunud huulil:

„Nona... Nona!“

Ta tundis ära oma kodu naise, lapse. Näis, nagu kaabusid nad warsti päralt. Nona joosteks teda süllema... ent tema on ju teise naisege... kui tõsteks ja furwats muutub Nona nägu...

Kõik too oli maib kangastus, pettepilt. Ta teadis, et Cifrahaga oli mitmekimne kilomeetri kaugusel siit. Ent siisti tundis ta wärste huile puhangut oma meelestohatel. Südant täitis igatus nende kahe puhta, armastawa olewuse järele, selle eluõnn olenes temast. Kõrwal istus hurmaw ja meelitaw Zsa. Ent wõlu oli kadunud. Kangastus häwines horisondilt ja fire torm waihus. Waikides jatkati sõitu.

Raudteelaamas furus Geza fuudluse walgele, lõhnawale, kallistimidega ehitub kaele ja astus siis taqasti mantrisse, et sõita tagasi — naise ja lapse juure.

Jõulusõit lumises metsas.

TALLINNA MARJAVEINI TEHASE
PUNANE MAGUS
(SENI VOISTLUSETA)
HIND KR. 1.50
TALLINNA MARJAVEINI TEHAS.
VAIMU 1 KÖNETR. (20)6-19

Kurioosne külaskäik.

Meibi „nõuandeib“ õhtusõögiks palu-
tuile.

Katfuge end teha armastuswäärseks lahke pereproua filmis! Oerge küll delba, kuid püüde kord teha katset. On ju wäga harilik, et küllakutsutu püüab end tunda „mõimalikult kodusena“ ja maitsta kõike ferveeritawat. Wastutajaks lahkele pereprouale küllakutsutu waligu kaasawõtmiseks kunstrooje, misjuguised ei närtfi nii ruttu, kuid ei paia ta kestwamat naudingut ega rõõmusta pereprouat kaua. Küllakutsutu ülalpidamine on alati armustuspalaiks ja püraastiste klatsijutte peapõhjuseks, seepärast pole iligne „piffie“ refsept „elufufeliste küllakäigukaladele“.

Kõigepealt termitatagu aupakkutult noorepoolset majaprouat, kuid argu pühendatagu talle ka erilist tähelepamu, pigem pakutatagu majahärrale õlale ja päritagu järele, kes oli too weeltem baam, kellega majahärra weetis aega teatris mõõdunud pühapäewal...

Meg Iõuna ferveerimiseni weedetagu ajalehtede mõi ajakirjade lugemisege.

Tõendufena, et fupp maitseb (mis pereprouale alati meeldimats komplimentid!) Iõristatagu seda süües kuuldawalt. Suhtumil, kui tuleb järg küllma roastbeaft kätte, tõlbas hästi delba umbes nii: „soo, mõi midagi sooja pakutakse ka“. mõi mastandina sellele — „ah sooja toitu polegi siis!“ Selletaoliseb „mõrused pärid“ tekitawad alati eleruwst seitskonnas ja kohendamwat jutulõnga.

Gea mulje jätab hambaoorgi ofaw käsitamine kui hambawahede sõgi reostust fufuhtamistel nii ta külmaleina edukas eemaldamises.

Sigaretid on heaks laudlinasse autude fufepõletamise abinõuks, mis järele pereproua mõib küdelba kaasjõbrannade ees originaalse wõrkifanduse — mõi kuidas seda armastataks nimetada — riischelietõõga. Ka pörandawaipade ilustufiks on wäga kenad asjad n. n. põletuspõletid. Difõõriffilaas pandagu küllma rahuga toolijala kõrwale pörandale — küll juba leidub hoolitfejaib fets, et seda ümberlufata!

Wäga otstarbekohane on teha laenu mõnelt tõesti ogaralt, weel parem aga majaperemehelt endalt fets, et majateenijale anda mõistest jootraha; loomulikult, laen olgu siiski sedawõrd fuur, et fests jatkufs weel autoga fofufõidufks ja — Iõunafõögiks mõnes paremas restoraa-nis!

Mida soowis, seda sai.

Kõhtunil: „Kaebealune, katjutage oma wiimast sõna.“

Kaebealune: „Gõrra profurör, andke aega, andke aega!“

Kõhtunil: „Annan teile kahetja fuud, fests aitabi!“

Suges!

Ka ameerika tudengid on rändamishimulikud. „Ka mina olen pea igas Ameerika linnas käinud“ — üts tütleb.

„Kas Wirginiat oleb näinud?“ — küsib teine.

„Ei, kuid mul on ta telefoninummer taskuraamatus!“

Sypis hästi.

„Kuulge mees, kui te soomekeelt räägite, siis Iõugate kui tõdine hoowifoor, fuuf omandafite seelugufe hea wäljarääkimise?“

„Egin läbi raadioturfufe — soomekeel ebasfjõudmufle — kuid mu raadiomafjuhääldaja on juba meibi wananenud.“

„Uku“ töökoosolek.

Uus juhatus.

Kirjastussühitus „Uku“ pidas oma esimest koosolekut eelmispäeval, 15. detsembril, „Uhisliibi“ ruumes.

Koosolekule oli ilmunud ligi sada töist ja külsed meest kaupmeeste ja töösturite ringkondadest, kes ka tõffe innuga asjades arutamisele asusid.

Õhise asja eest olid ühijelt wäljas ning koosoleku haruldone asjalikkus andis parima tunnustuse kirjastussühituse peres wäliswastat ühijest meelest. Wäljatub mõtted andsid rõõmustava pilbi sellest, et meil leidub siiski tarmet tuuma, mis pooldab ilusaid ideid, isamaalust ja auksaid printsipte.

Juhatus eimees J. Rodres eimes aruandega, millest selgus, et kirjastussühituse leht „Tallinna Teataja“ tõstab üldjäägiga. Aruanne ja eelarwe kinnitati ühel häälel.

Uude juhatusse waliti üksmeelsest J. Rodres, M. Andreesen, A. Ræst, S. Sim ja E. Selart. Kandidaatideks S. Eichenbaum, Eisman, A. Naeris, Kullamaa ja Soomberg.

Revisjoni komisjoni liigeteks waliti hrab Saas, Ois ja Saaman. Kandidaatideks hrab Puusaag ja Erit.

Sport.

Jäähokimängude tulekud.

Külmade ilmaga tulekud on „Kalew“ jäadunud korda oma kutsuajale, millel pühapäeval kell 12 päeval awatakse kaksotselisele aas-tal jäähokimäng. Mängitakse kaks Tallinna eimeeslehti jäähokimeeskonda — Kalew ja Helsingi, kes mõlemad hõlitsid tagunemisele on tugenenud mitme esmajärgulise mängijaga.

Uudiseid poksimängust.

Chicago peetud poksimängust Young Strubling võitis Griffith'i punktidega. Maailmameistri nimele raskealus poksimängu tuleval aastal tuleb praegune meister Schmeling ja Charles. Pekingi mõlemi wäljal on juba toimunud. Kallale poksimängu prima Camera purjetas neil päevil abielusdamasle Enille Kersiniga Camera wäljalwõitu on Londonis ühe wõõrastemaja teenistuses.

Poksimängust tuleb sageli ette lahkarvamisi, mis põhinevad tunnusamisel, eriti aga, kui kaalul on rahwuslikud huwid. Weider juh-tum tuli ette neil päevil Hispaanias, Barcelona peetud poksimängust itaallase Camera ja hispaanlase Paulino wahel. Poksimängu kolm kotses — inglase, hispaanlase ja itaallase. Mängide paremusel aga „nägi“ iga kotsimisi isemoodi: inglase — 7 ringi Camerale, 1 Paulinole — 2 wiiki; hispaanlane — Camerale 1, Paulinole 4, wiiki 5; itaallane — Camerale 8, Paulinole 0, wiiki 2.

Õffus jäi maksima inglase ringikohumitu arwamise elusel. Nagu siit näha, et kõba wahelkohumituse temperamentlikud lõunamaalased, wad aumult külmawereeline inglase!

Inglise liigamängude teerit.

Inglise liigamängude teerit wimaalid wõidustajad: A. Kassis — Arton Wila — Leeds United 4:3, Bolton Wanderers — Portsmouth 3:1, Chelsea — Sunderland 5:0, Grimsby T. — Sheffield United 2:1, Huddersfield — Blackpool 10:1, Liverpool — Arsenal 1:1, Manchester United — Derby Club 2:1, Middlesbrough — Blackburn Rovers 4:1, Newcastle United — Leicester c. 5:2, Sheffield W. — Birmingham 9:1, West Ham United — Manchester c. 2:0.

B. Kassis — Bradford — West Bromwich W. 3:1, Burnley — Everton 5:2, Millwall — Bradford C. 1:1, Rotts Forest — Barnsley 3:3, Oldham — Charlton W. 0:3, Preston N. C. — Cardiff C. 7:0, Reading — Plymouth A. 1:2, Southampton — Bury 5:0, Stoke C. — Port Vale 1:0, Tottenham — Bristol C. 4:1, Wolverhampton — Swansea T. 3:1.

D. Rõsteri juubel.

Pühapäeval, 21. detsembril pühitseb asunikute erakonna liider, kaitseminister D. Rõster oma 40. a. sünnipäewa.

Meil on saanud wiikits juba 40 a. juubeliks pidada, kuigi mujal maailmas juubelid algawad alles 50 eluaastast.

Ent meie oleme ise ka noor riik ning wanu riigimehi ei saagi meil palju olla.

D. Rõster kuulub kahtlemata filmapaistwamate jõudude hulka meie riigimeestest. Tema loomulik ja teesklemata suhtumine kodanikesse on kogunud taile arwulaid sõpru kes sünnipäeval minitrit soojemate soowidega tervitawad.

Abieluwarandusi lahutamisi.

Tallinna Kaupluse rahwogu registratuuri andmeil järgmised isikud:

M. ja Maria Bratt Tallinnas; naise nimele korteri fiskead, mehele kaks pruugitud woa-autot.

S. ja Riia Paldis Saulepi wallas Läänemaal; naisele Riia talu elus ja eluainent, mehele kaks töökoju.

Jüri Saliste ja Ella Moorem Nõmmelt; naisele tema kaajakatara ja korteri fiskead, mehele ei mingisugust nimetamistwõart warandust.

Gustaf ja Maria Semmel, Tallinnas; kummalgi praegu warandusi ei ole.

Leib ja Waske Majafis Tallinnas; naisele korterifiskead, mehele midagi.

Karl ja Olga Kirikmäe Püksi wallas; kummalgi omaette majapidamine.

Otto ja Helene Rodenian Wäätja wallas; naisele igajumene wallaswara, mehele mingisugust nimetamistwõart warandust.

Eduard ja Gerwa Kuskar Koigi wallas; naisele liikumata ja liikuw warandus, mehele — põlenud wesi fiskeade osad.

August ja Katarina Wilt Järwe wallas; warandus poleks.

Johannes ja Elfriede Reinberg Peetri wallas; warandus poleks.

August ja Elwiine Triebstol Matvere wallas; warandus poleks.

Johannes ja Adine Reits Rägaweres; igajumene praegune warandus naisele.

Jakob ja Helene Kunmann Porhuni wallas; warandus poleks.

Tallinna wiinawabrik.

Meil päewil oli juhust kilaatada Tallinna wiinawabrikut. Eesjuhtlikes ruumides alus moodne tööstus, mis suudab päewas walmis-tada kuni nelikühat wedro mitmesuguseid alkohoolikisi jookse. Alustades ringkäiku wabriku ruumides, tulus hull aega enne kui jõudime kiti ruumid läbi kida. Kogu wabriku fiskeade on tehniliselt täiuslikum Eesti. Seepärast on ka wabriku saadused kõrge kvaliteediga. Kõik piiritus, mis tarbitakse kiskri-de ja napside walmistamiseks läbi läbi kum-liste destilleerimisaparataate, kus kaob igajumene kõrwalmatt. Samuti ka wesi, mis saaduste walmistamiseks juures tarbitakse, on destilleeritud. Enne joda walmistat Tallin-na wiinawabrik umbes 10% kogu Wenemaa piiritustodanguist, kusjuures ka wabrik oma saadusi suurel määral ekspordeeris wälis-maale, peaaesjalikult Inglismaale ja Hollandi. Kodumaal on wabriku saadused suure lugu-pidamises ja laialt müüwatad. Tähelepanne-meie omatööstuse suurt edu ja arenemist, kerib kütsum, mis waeame iga aastal kum-tele tuhanded ktoonide eest igajugu wälis-maa alkohoolikisi jookse fiske ja ralekame mäliskalaunat?

Maksujõuetud ärimehed rahukogus.

Saupäeval, 20. detsembril on Tallinna Kaupluse rahwogu isiwiliskatonna arutada wiie pealinna ärimehe ja teiste tegelaste maksujõuetus tunnistamise asjad.

Teiste hulgas maksujõuetute wõlgnikkude nimekirjas figureerib ka endine töösturkonda kuulumiswõlgne Penedi Oja, kelle maksujõuetus tunnistamist nõuawad a.s. „Eesti Paber“, Jaan Rudeberg j. t.

Wõõdunud näbalal oli Oja maksujõuetus tunnistamise protsess rahwogus arutusel, kuid jäi pooleli.

Peale selle ootab maksujõuetus tunnistamine wesi Abram Gurewitschi, Kõrre Rapoport ja Kaabrema walla pöyliumeeeste kogu.

Palja waeleid lappi.

Praegu on teistatondilise organisatsioonide kooles all kigi 2000 puidust kannatavat last. Ojale neist annab riik toetust.

Ilus isest.

Eesti Panga ametnikkond on otjastanud loomutada oma jõulupuu jaoks panga juhatusel määratud summa Eesti Lastelaste ühingule waeleid laste toetuseks.

Jälle maku kõrgeandamine!

Wastawa ofakonna poolt on linnavalitsusele ettepanel tehtud weemaku kõrgeandamisel, kuna weemargi eelarwe tasakaalustamine wastasel korral wõimatust otjutub.

Walekatalaastik ülistati omalajal weemargi ehitamist kultuurinõukonda ning ennuastati sellest linnale suuri tulust. Kuid ka siin otjutus eelarwe lõpetawalt. Ettepanek leiti uis wiiga teise järele ning wesi ehitamise pooleli alles selgusid puudujäägid ja kerijid päewalortale mitte laenude tegemine. Kuid Wlaqit sellest hoolimata pannakse kodanikele wesi maksust wesi arwel juurel. Wesi wesi läheb kallimaks!

Wesi puhastamine

fündis seni keemiliste abinõudega. Kuna wiimased külmad kaitid ülemiste jätwe jätawaga, on nüüd loobutud keemiliste ainetetamistest puhastamisel juures, millega saamutatakse umbes 100 krooniline kottuhoi kuu. Määrus on maksu aumult nii laua, kui jätwe jätawates.

Külm püübi.

Wadalehõlond on laienenud Nordlapini, mille lehtkott on Gröndi meres. Nõrgad otaminimimid Vääne ja Kest-Wenemaal, kumna Wene kõrgerõhõlond tõmbub üle Elandin-naawia linnale mägehesse. Seewasti liigub Wene kõrgerõhõlond Vääne ja Kest-Euroopa fihis. Temperatuur on Wihist tõusnud. Eesti oli neljapäeval külm 2—3 kraadi, õõjel wesi reed 6—14 kraadi. Reede hommiku poole oli 8—12 kraadi külm. Läänemere maadel ja Kest-Euroopas jadas lund. Wihma jadas Norra rannas. Eesti jadas lund kõige rohkem Vääne ja Kest-Eesti.

Kri liikumid.

Ojajuhis M. Kibbin, J. Mallow-Panin ja Ko otjastas oma tegevuse liikumideerida.

Uued ajatirjad.

Efeministeeriumis registreeriti järgmised uued lehed:

„Olewi“, ilmus kaks korda kuu Kuresa-ges, wäljaandja ja toimetaja J. Julius Ernst Weigas.

„Rahwanäitela“, üks kord kuu kuu tagant, wäljaandja E. Kiuu, toimetaja S. Kiuu.

Näbalaleht „Meie Kodu Uudis“, Tapal; wäljaandja-toimetaja Adolf Mõnnaar.

Uued nimed.

Kohtu ja efeminist on lubanud mõta uutes perekonnanimedeks: Rudolf Kask, Kaskiule — Kaski, Woldemar ja Meinhard Lambale — Raaga, Johan Wuhile ja perekonnale — Mäe, Witor Wadardigafale ja perekonnale — Eäta, Kudu Oritule ja perekonnale — Ennulo, Johannes Widenile — Güwilo, Wlkel Bruunile — Kallaste, Ernst Sotile — Walaja.

Max Johanson

Meeste - rätsep - äri

TALLINN, Lühike jalg 6.

Kõnetr. 432-89.

TEATER

JA KINOD.

„Reford“

fectweerb kultuurilmi „Ilus inimene“, mille on meie lehtakultuuri fihitkapitali walituse algatusel wõandatud. Wilm patub tõstet huiwi. Samuti ka teine programmi kuuluw kultuurifilm, tütartlappi õhwardawast hõpaw-tudest.

„Modernis“.

Alates pühapäewast, jooksleb helifilm „Koo-side laul“, tuntud tõõkaulu, „Kõlm punast roosi...“ järele. Suurepäraline draama armastusest ja lireset. Wajafades Kannon Thomas ja Weera Klor. Peale selle lisa-eestawa.

Estonia teatri

pühade mängurawad:

Teisel pühäl, 26. detf. kell 11 e. l. „Wäite inglise“; kell 11 e. l. „Kannile“; kell 11 e. l. „Pawuinas“. Kolmapäel pühäl, 27. detf. kell 11 e. l. „Niti roos“; kell 11 e. l. „Kannilaufer“. Pühapäewal, 28. detf. kell 11 e. l. „Wäite inglise“; kell 11 e. l. „Pawuinas“; kell 11 e. l. „Kannile“. Esmas-päewal, 29. detf. kell 11 e. l. „Sewilla hameerajaja“. Teispäewal, 30. detf. kell 11 e. l.

Perekonnateateid.

Registreeritud Tallinna linna perekonna-seisumetis:

Sünd: Atri Helbring, Gösta Roosmann, Kallu Saster, Emil Magnus-Olaf-Georg Niti, Ingrid-Walle Weilmann, Waimen Ehrlich, Selma Ojashoo, Kella Palo, Wisse Karl-in, Wisse Senti, Wisse Lehti, Senni Meintow, Wisse Kõljatnikow, Riita Kõljatnikow, Wisse Doris Kõljatnikow.

Abielumissuure. Stabi Wõrtow ja Marie Sololow, Georgi Sololow ja Hilba Kõlja-lie Negen, August Teiste ja Elwiine Eberg, Edgar Keskital ja Hilba Wõrtow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow, Wisse Keskital ja Riita Kõljatnikow.

POOLA.

Poola laewaliinid Balti merel.

Juba 10 kuni kurjeerivad laewafelti „Segluga Polska“ kaks laewa „Chorzów“ ja „Łęczyca“ Gdynia ja Balti sadamate wahel. Selle lühike aja jooksul mõis meenduda selle alalise liini tarviduseks. Jga kuuga kaswab laadungite hulk, kuna kaubawahetus Poola ja Balti riikide wahel alataja laieneb. Wiimati tuli „Chorzów“ Tallinna täie laadungiga. Oktoobris on selle liini sõiduplaan muudetud. Eialgu oli mõlema laewa liin üks ja seesama Gdynia—Danzig—Viibaw—Riia—Tallinn—Gelsingi—Gdynia, ol- lesteel terve kuu. Nüüd on laewade maršruut muudetud „Chorzów“ sõidab liinil Gdynia—Danzig—Tallinn—Gelsingi—Gdynia, „Łęczyca“ aga — Gdynia—Danzig—Riia—Viibaw—Gdynia. Tä- un jarnasele ümberkorraldamisele, on lae- wade teelviibimise aeg poole võrra lü- hendatud, nii et nad kuu jooksul kaks korda edasi-tagasi sõidavad. Sel teel on võimalik juuremaid laadungeid kuis transporeerida. Puhaks küljeks on ai- nud laadungite kaotamine ühikute Balti sadamate wahel (näiteks Riia—Tallinn). Peaks Poola ja Balti riikide kauba- läbikäit normaalselt arenema, tuleks jee liin uute laewade juuremõtmisega täien- dada ehk wanad laewad uute suuremate wastu vahetada.

Praegu on kawatsetel kaks uue laewa- liini asutamine, ja nimelt Gdynia—Sto- holm ja Gdynia—Kopenhagen.

Ekspordi arendamine.

Tollide tagastamatu näol on riigikassa 1. jaanuarist kuni 31. augustini f. a. ta- gasti maksnud 39.524.735 fl. Sellest summast langes suurem osa teravilja ja põllumajandusproduktide väljajaoele, ja nimelt 21.935.792 fl., ülejäänud osa on

tagasti maksud tekstiilisaaduste, raudwa- lude, põllumajandusmasinate ja riista- de, kaewandusisaaduste, waltisaaduste, wärwiliiste kangaste, kunst-sidi kangaste, lõhkeainete, formööbli, peetoni, tekstiil- masinate, istuwalge j. m. väljajaoel. Ühenduses teravilja tunduva väljajaoe- tusega septembris moodustas tollide ta-

gastamatu summa 5.731.888 fl. Nii üht- kud summad kui ka üldsumma tollide ta- gastamiseks alal kaswab alataja.

Ühtekohene ühendus Gdynia ja Hispaania sadamate wahel.

Hispaania importööride ringkonna esindus-kawatsetel otsekoheselt ühendust Gd- ynia ja hispaania sadamatega luua. Läbi- rääkimisel kauband.-tööstusministeeriu- mis selle kohta on juba käimas. Sisje-

medu Hispaania armataste 20 milj. fl. peale, kuna Poola Hispaaniasse kõigist 15 milj. fl. eest kaupa välja meab. His- paanialised panewad tingimuseks eksport- preemiaid, mis tolli 33% alandaks.

Sellest rippumatult ostid Poolat kii- lastawad hispaanlased sealt 5 milj. fl. eest parafrini.

Kaubandus-tööstuskojade Riidu kong- ressi resolutsioonid.

Oktoobris leidis aset Warsawis kō- fide Poola kaubandus-tööstuskojade esin- dajate kongress. Kongressi resolutsioonid puudutawad eeskätt: 1) tööstusmahu re- formi; 2) panfrottide ärarühimise sea- duse uuendamist; 3) trahwiseaduse uuen- damist; 4) templimajufuseaduse uuen- damist; 5) aktsiiside uuenendamist; 6) aju- tise kommunaal-rahanduse reguleerimise seaduse olulist uuendamist; 7) alkoholi- wastase seaduse uuendamist; 8) standardi- seerimise raami-seadust; 9) ühiskonna hoolekandekasutuste heaks mõetawate maksude tähtajal mitteasumise eest mõe- tawa profendi ühtlustamist; 10) liialasu mõtmise seaduse kaotamist; 11) mäse- duse väljaandmist.

ÜHENDRIIGID.

Ranta suletatse.

New Yorgist teatatakse, et seal jules ühe päewa jooksul 15 parita omo- uksed. Sulgemise põhjuseks hoisumma- de masiline väljajoomine.

Ameerika ei lasse sisse.

Washingtonist teatatakse, et esindajate koja kiserandamise komisjon on otsustanud kahets aastaks ära keelata kiserandamise põhja-Ameerika ühisrii- kidesse.

Teatav erand tehakse ainult nende suh- tes, kellel on seal lähedaid sugulasi.

Tööta töökäsi

oli 1. detf. Gestis 5390. Läänud aastal jamal ajal 5288.

400 aastat suitsetatakse Euroopas

kuld nii häid paberosse ja tabakaid, nagu neld valmistab tabakavabrik „SULTAN-FLO“[®], ei ole veel olnud

„Concordia“	20 tk.	— 35 s.
„Omar“	25 „	— 25 „
„Meedi“	25 „	— 20 „
„Desti“	25 „	— 15 „
„Miljon“	20 „	— 10 „
„Ökonoomia“	100 „	— 100 „
„Kõigile“	100 „	— 75 „
„Võistlus“	100 „	— 50 „

Proovige ja Teie olete hämmastunud, milhesi mõnu pakub häide pa- berosside suitsetamine!

Pabrossi tubakad:

„Sultan-Flor“	100 gr.	— 250 s.
„Maruf“	50 „	— 80 „
„Premia“	50 „	— 75 „
„Revilla“	50 „	— 50 „
„Hull“	50 „	— 30 „

Piibu tubakad:

„Milord“	50 gr.	— 80 s.
„Krull“	50 „	— 30 „

Tubakavabrik
„SULTAN-FLO“[®]
Tartus.

Möödunud nädal.

Mahatma Gandhi poeg juri. — Gestimaa. Olukorras paku- oli riigi raudteedele. — Atentaat Tšhiili wabariigi presidendile. — „Päewaleht“ 25 aastat wana. — Pilsudski föitis ametipuhkusele. — Come eduskonna liige tahtis põge- neda Benemaale. — Poincaré raskesti haige. — Soome wõitis Eesti poksi. — Eesti-Leedu maawõistlus ping-pongis. — Hispaania rewolutsioon liikuti edasi. — Professor Punsapp waliti Wilno ülikooli andoctoriks. — President Stahlbergi kün- ditajad mõisteti wangi. — Male suurmeister Bogoljubow jäi Tallinnas teijeks. — Peenkirjas saawatatud juba kohutaw reford. — Eesti poisid purjetasid üle At- landi ookeani. — Anna Pawlowa tuleb Tallinna tantsima. — Prantsuse uus wa- litus ei tööta pühimisi. — Ühendus saarte ja mandri wahel jää tõttu raskenda- tud. — A. Sanko wõetakse wahi alla.

— India wabadusliikumise juhi Ma- hatma Gandhi poeg juri wanglas pärast 60-päewalist nälgastreiki. Tema matuse puhul korraldas rahwas juuri austus- avaldusi, ta laip põletati ja tuhk pilluti Gangele jõkke.

— „Gestimaa Olukorras“, kes ka- watsetel Lürjamäe üliõpõlast uuesti tööle raskendada, on praegu ametis toodangule kuru osimisega. On esinenud pakkumi- sega teedemini. 5000 tonni oli peale. Sind on samafugune, millega raudteede jaoks firiwili osteti a. s. „Eesti Riiviliit“. Kuuldawasti ollakse päri põhjendatult Lürjamäe üliõpõlast üli teliimisega. Rõõmus on aga, kas raudteed weel tule- wal eelarweaastal juba ostetud oli ju- dawad ära tarvitada. Seni on a. s. „Ri- wiiliit“ 1931.—32. a. tellitud 10.000 tonni li, tarwitatakse ära wähest 12.000 tonni, kuid siis, kui kitaroopaline on wi- dud ka olafiselt üliõpõlastele, kulus aastast umbes 15.000 tonni li. Rõõmusi ka- lub raudteemajutuse nõuogu.

— Tšhiili wabariigi presidendil Sba- nesi erarongile kawatseti kallaletung, mi- da aga wiimase minutil suudetis talista- da. Waipio jõe silla alla, millest presi- dendi rong pidi üle sõitma, oli pandud hiiglasuur dünamiidilaeng ja seatud ühendusse roobastega.

— Teisipäewal pühitset „Päewaleht“ oma kahekümneviitendat sünnipäewa. Le- he esimeseks toimetajaks oli P. Grünfeldt. wäljajandjaks A. Pert. Juba kolmandat aastakäiku alustas leht praeguse peatoi- metaja G. E. Luiga juhtimisel. 1917. aastal leht mõttis radikaalsena üle.

„Tallinna Teataja“ ar. 16, 20. XII. 261. 8.

me juure tagajärjega 7:1, kusjuures Eesti saawutas alusele punkti poolraske- kaalus Miskeri läbi, kes wõitis Koimuse punktidega. Soomlased ei olnud jalgugi seotõrred suure üleskaalus, kui seda näi- tad tagajärg, waid kohutaw erapoolet otjus tegi selle wahetorka nii kohutawalt juureks.

— Eesti-Leedu esinene ping-pongi maawõistlus, mis peeti Kaunas, lõppes Eesti wõiduga 8:2. Siinawõistluse Ka- nas-Tallinn wõitis wiimane 9:1. Wiim- tate turniiril tuli esimeseks eestlane Reintants, kes wõitis finaalis kaasmaalase Reinbaumi 3:2. Ka paarismängu finaali jõudsid waid eestlased.

— Hispaania rewolutsioonilise liik- mise eesmärgiks on wabariigi wäljakuu- lutamine. Rewolutsioon Hispaanias ei ole mitte nurjunud, waid aimult edasi lü- katud. Praegusel juhul on tegemist juure rahwalikumisega, mida nii kergesti ei saa likwideerida. Tulewane Hispaania wa- bariit mõib olla ainult föderatiivne wa- bariit. Rewolutsioon pidi algama esmas- päewa hommikul, kuid kapten Galani et- tewaatomata enneaegne wäljaastumine sai walitusele hoiatuseks. Nii sai walit- sus wõtta tarwitusele riigipõorde seeford- jeks nurjaajamiseks terawaid abinõusid. Hispaaniaga on kahtunud kõik ühendused.

— Tartu ülikooli professor dr. med. L. Punsapp promoweeriti neil päewil Wilno ülikooli arstiteaduse andoctoriks tema juure teenete eest neurologgia ja kirurgia alal. Mudoktori diploomi üle- andmisel Wilno ülikooli pidasid kõnesid ülikooli rektor professor Januszkevicz ja abirektor abdee Galkowski. Professor Punsapp wastas prantsusekeelse kõnega. tõstes esile Poola teaduse saawutusi.

— End. presidendil Stahlbergi kün- ditajate protsessil kuulutati otjus, misjärgi kindral Wallenius ja kolonel Ruusari mõisteti kumbki 3 aastaks, õigustealane Raskari 2 aastaks, autojuht Janne 1½ aastaks wangiroodu. Tingimusi karistuse- said Olin ja Waramaa 1 aastaks, Se- menius 9 kuus ja Salmi 6 kuus wangi. Esimesed neil wiidi kobe kubernangu wanglasse.

— Suur rahwuswaheline maseturu- millest mõttis osa asjaarmastajate ma-

ilnameister E. Bogoljubow ja seitse Eesti paremat maletajat, andis selguse aishinnajagajate järjekorras. Esimeseks tuli Eesti meister Wladislaw Witenas, kes saawutas 7 võimalikult punkti 5½ punkti, kaotamata ühtki partiid. Witenas wõitis ka Bogoljubowi. Suurmeister tuli teiele kohale 5 punktiga, jagades kaks ka- tu. Kolmandale kohale pretendeerivad Türi, German ja Ruratus. Konful- tatstiooni turniiris meie paremate seitside wastu Bogoljubow saawutas +4—1=1.

— Veentiri on ifka weel moes. Nüüd on kaitsewäe topograafia-ajakonna amet- nit Herbert Wyja kirjutanud normaalku- rusega postkaardile 15.102 sõna, millega ületatud kõik senised rekordid tunduwalt.

— Eesti julged matkajad, wennad Walterid, kes sõitsid Tallinnast välja purjepaadil, saabusid Miami, Floridas. Põiste föit Gestist üle Atlandi ookeani Ameerikasse kestis 133 päewa. Paat, millega sõideti, on 25 jalga pikk. Mõle- maid noori sportlasi wõeti wastu juure mainustusega. Alul oli wennaastel Wal- teritel kawatset jattaka matka Austra- liani, kuid nüüd otustasid poisid loobuda sellest.

— Maailmamuusik Wene balerini An- na Pawlowa, kes juure eduga esineb juba pikemat aega Euroopa ja Ameerika la- wadel, tuleb oma balletitrupiga weebua- ris Tallinna etendusi andma.

— Uus Prantsuse walitus, mille moodustas Steeg, sai dellaratstioonile järgnenud häälentel 291 häält poolt ja 284 häält wastu. Seega sai walitus kõigest 7-häälise enamuse. Kaks mini- rit esitasid juba lahtumispäweb.

— Saartega on ühenduse pidamine küllma tõttu suuresti raskendatud. Lääne- meri on saarte ja mannermaa wahel jääs, mistõttu inimesed tulewad Siu- maalt Rohutilla jalgst üle jää. Kuimaste ja Wirtsu wahel peab jäätatele waata- mata ühendust auril „Rudolf“, mis on küllalt tugew selleks, et murda läbi jääst.

— Väinud nädalal mafjuuuetuks tun- nistatud August Sanko wõetakse wahi- alla wõlauseldajate nõudmisel. Wangla ülespidamiskulud talub Sakalapanaga di- rektor kuu kuu peale, mis on 53 senti päewas.

TARTUST.

Kinnisvarade oksjon.

Tartu-Wõru rahukogus müüdi taas maju ja talusid. Said mitmed eel pühi veel lahti oma warandustest ja teised omanikkudeks.

Suuremaks müügibjektiks osutus endise suurärimehe R. Gotsi pärijate maja, millest lasub wõlga 326.177 krooni. Ostab selle 180.000 krooni eest E. Saenu Goin ühikuse wolinik T. Ranemägi. Linna on õigus seejuures kuu aja kestel ka jutada ostu eesõigust.

Endise ärimehe J. Maarmanni'i maja, millest lasub wõlga 30.000 krooni, ostab H. Lent 15.800 krooni eest.

W. Tillemanni warandus, mis koosneb kahest elumajast, hotellihotest ja puulaost, ostab pangadirektor D. Mäit 15.000 krooni eest. Majal lasub wõlga 28.651 krooni. Samuti ostab D. Mäit ka H. Tattari elumaja 5000 krooni eest.

B. Scheilleri puumaja, millest wõlga 7500 krooni, langeb adw. G. Postile 7003 krooni eest.

Beale linnamajade müüdi veel kolm talu, nendest suuremaks osutus Kangodi wallas asuw „Sultti“ talu, millest wõlga 30.000 krooni.

Pühadecele Tartu.

Mööduwad wiimised pühadelehed päemad. Nüüd waid rühkivad inimesi, kellel millegipärast juurem rutt kui tavaliselt. Veel katjutakse diskonteerida pangas mõnd wekslit, et saada pühade raha, nurjatse wõlgnikelt ja kulutatse uue pandimaja määramatut uft. Oskutatakse kaubeldakse ja kaalutakse. Liigutatakse pühade oote meeleolus, mida kruiwib päewade kadumus üksteise järele.

Ja veel mõni fide rühkimine ning ongi käes need jõulud, mil jaoks worsti ja üle aasta tippake wiinagi.

Pühaderahus meedab siis päewi Tartu kodanik kui ka linnaaja, rahus ja walfies meeleolus. Kogub jõudu järgmise aastata rabelenisteks ja maadlenisteks, nii äris, pangas, turul kui ka wolkogus.

TEISED LEHED.

Riigivanema leht tubakamonopoli vastu.

„Waba Maa“ kirjutab:

Juba rida kuusid kuulud majandusministeeriumist, et seal tõstest ametis olakke tubakamonopi sisseleadmisele. See tähendab, riikliku monopoli võimalus ka walfetatakse ära müüa era-monopolistidele. Ja igaford, kui ministeeriumist ajalehtedele informatsioon antakse, rõhutatatakse seal ühtlasi, müüjaid suuri paremusi pakuda eramonopol, wõrreldeks riiklikuga. Minelt jaada siis riik tubakast palju suuremaid sissetulekuid, tubakajaduste wääratus minna märkka paremaks, ja meie tubakatööstuses kaduda praegune ebaterme wõistlus.

Mis puutub wiimasesse wäitesse, siis ei saa kalata, et rühlemine ja üksteisele jala ettepanemine on olnud tubakatöösturite wahel tõesti suur. Waadalt on ühis wõistlusele kas tema tööstuse äraostmise wõi surnutööstlemise läbi walfetatakse tehud, kui tekkis uus, ja jama mäh algab otjast peale. On katjutud teha enda wahel lepinguid, kuid need ei ole püfunud. Wõistluse üksteise wastu on fiktud wahel ifegi tubakakauplusi, ja kõige selle peale on muudugi raiutatud juured summad raha, mida oleks wõidud kasutada palju otstarbekohasemalt.

Et monopol aitaks tõsta tubakajaduste wääratust, jeda juttu suhtetajatele ärgu katjutagugi ajada, jekt omas rõhuwas enamuses pole nad fiksif loptud. Kõik, kes osnub tubakat tubakamonopoli maadelt, kinnitawad ühest suust, et tubak on seal pööraselt kallis ja halb.

Juba meie praeguse tubaka wääratusega pole meil midagi hoobelda. Tubaka nime all müüakse juba praegu püigi H. lalt. Kui meil mitut muud asja osatakse walmistada päris korralikult, siis ei saa meie tubakat wene ennekojagaegse ja inglise tubakaga wõrrelbada.

Räpina paberwabrik Riia juurde?

Neil päewil tuli Tartu-Wõru rahukogus teistkordsest müügile a.-s. Räpina paberwabrik, millest lasub wõlga 330.950 krooni. Pakkumataks oli nõndja Siberiste wolinikuna wann. adw. Hartmann ja wann. adw. Keimann. Ostis wabrikut S. Keimann, kes pakkus 100.000 krooni.

S. Keimann tegutses endiste omanikkude wolinikuna ja kuuldwasti ka walfetawat fölmida lepingut Riia juurde ärimessiega, kes wabrikut wõtakfid pikemaajalisele rendile ning unesti kaima pakkfid.

Oleriikline Põllupidajate Ühing Põllumeeste Keskkassa

peakontor asub Tartus,

Rüütli t. 18, telef. 10-08.

Töötunnid kl. 8—3 p. l.

Oleriikline Põllupidajate Ühing Põllumeeste Keskkassa

- 1) on wõitnud põllupidajate laialdase poolehoidu üle riigi.
- 2) peaesmärk on liikmete majandusliku olukorra parandamine ülemaaliselt maapidajate ühinemise teel.
- 3) on asutatud ärksamate põllupidajate poolt reaalolu nõuetel loodusõnnetuste kordadel majandusliku julgeoleku kindlustuseks.
- 4) püüda põllumehele omi wõimeid näidata mitte ainult häll, waid ka halba del aegadel.
- 5) kutsub kõiki põllumehi koostööle ühistegelise-majanduslise elu tööpõlle.
- 6) eesmärk on koondada põllumehi üle Estimaa.
- 7) siht on liikmete hea käekäigu arendamine.
- 8) kapitalid on rakendatud ülemaaliselt ühispankade kaudu rahwa heaks tööle.
- 9) on kõik liikmete poolt ülesantud põllukahjud täielikult rahuldanud.

Nõudke teateid ühingu esindajalt ehk peakontorist Tartus, Rüütli tänav 18, telef. 10-08.

Kuritarwitusi Wiljandi linawabrikus?

Riigikontrolli poolt toimepandud rewideerimisel paljastusid Wiljandi Linawabriku raamatupidamises mõned wäärnähused. Nii on selgunud, et juhatus on warjand nii oma kui ka töölise sissetulekut.

Asja juureldakse.

Rõpuks on eramonopol juba sellepärast wastumõetumatu, et jeda ühte wiimast riigi suuremat kuluallikat ei bohi meie kergemeelselt ära jagada, nagu olemes teinud juba mitu korda waram. Seda on tarwis igaks juhtumiseks alles hoida. Enne tarwis õppida kofku hoidma ja enda üle walfetama. Seni on olnud ifka nii, et kui aga on olnud riigikassas mõni waba miljon, siis on jee seal mi kaua otje jüggelenud, kuni kõik ära jagati. Mäletame weel wõga hästi kahest kümnendist miljonite ümber. Kuigi juba siis leibus inimesi, kes juhtusid nute raudteede ehitusele wõga fteptiliselt, hääletati need waturäärijad muudugi maha. Ei kõiki rahuldada, jelleks wõeti wastu terme nute raudteede wõrk. Müüdi ei ole enam kahtlust, et terme jee wõrk jääb peale Tartu-Bethleri ja Rapla-Wirfu teede paberile. Ja wiist wähe röömu teewad Eesti riigile ka needki kafa.

Kõige mõistlikum oleks, kui majandusministeerium teeks tubakamonopoli kassata risti ja amaks jelle krenpli arhiwi.

„Revalsche Zeitung“ eksiteel.

„Revalsche Zeitung“ sumatseb itges läinudnädalikes numbrites efineda meie lehe wastu etteheidetega, mis seni korrekti tooni tarwitawad lehe poolt enam kui inestist äratad.

Lehe pahameele põhjuseks on meie Tartu alalise kaastöölise Jurnalisti kirjutis kirjumatjude kasbeerimise wiisi juhtes, mis löpab sõnadega:

„Eks ta õige ole, aga kui kodanikult eht need matjud üle pea haffawad kaswana, ei tea mis siis teha? Tuleb wiist kollele tornile tuld alla ajada ja kirikus weini ajemel walget haffata andma. See mõjuks parandawalt ka kirikulaulude juhtes, kuna fakkid näitawad, et nii heas tujus olew inimene enam laulmise kalduwusi omandab!“

Neis wäljendufis näeb „R. Z.“ itroonilist juhtumist sakramendile. Meie armates on meie lehe kaastöölise artustanud waid kirjumatjude kasbeerimiswiisi, millest kahtlemata ka põhjust on.

Meie leht ei ole ittegi usutunnustuse ega rahwuse wastane, kõnelemata weel kirjutist, mille kahteks oma lehe jamas numbris, kus „R. Z.“ poolt märgatud artikkel ilmus, jõna wõistime. Ent meie leht ei ole ka niitwõrd fittarinnaline, et ta wabalt mõtewäljendusile ruumi ei lubaks.

Rahju, et ka „R. Z.“ on asunud waid negatiwsete külgede offimisele, filmi walele jättes positiwseid nähteid. Wõi on jelles füllidi meie lehe kuulutuste rohkus, millest „R. Z.“ jaframentidega ühenduses kõneleb?

Gestlasel puudub rahwustunne.

Saritlased ümberrahwustunud.

Gesti Rahwustunne ühingu koosolekul Tartus kõneles mag. J. A. w i k rahwustunustumiseft Gestis.

Kõneleja konstateeris kõige pealt, et Gestis on rahwustunne nõrk.

Seda on waja teha tugewamaks, jeda õhtutada ja kaswatada. Wastasel korral ootab Eesti rahwast kadu!

Saksa ja wene ajal langes rahwas wõõra mõjutuse alla, mis ei jätunud puudutamata ka rahwuse hinge, waimulaadi — ühe sõnaga, kogu ta kultuurilist jumet. Tol ajal omandas Eesti rahwas, haritlastega eesotsas, palju Saksa ja Wene waimu.

Gestlase rahwusteadus on jäänud hämaraks, rahwustunne nõrgaks, nii liht-rahwa kui ka haritlaste keskel, olles jeda juhtiwates ringkondades ja ifegi poliitikutel keskel. Rahwustunde nõrkus ja

rahwustunustuse on Gestlasele otse nagu iseloomuline joon.

Gesti rahwal ei näi püüdn olewat kindlustada oma rahwa olemasolu ja tulewikku.

Waadafem näit. n. n. ärkamisjõja tegelasi. Nad rääkfid perefondades salka keelt ja lastfid oma lasti salkastada. Tol- leaegseil tegelastil oli rahwustunne ja eestlus ainult pidukõne. Selles puudus tõstidus ja tahe wõidelda rahwustunnele eest.

Ka meie praegused kirjanikud ei ole läbi põimitud rahwustunuseft. Poliitilud ei ole asjasse fülwennud. Nad ei oeka rahwustunnet fülwendada noorjuttu.

Meil ei olba füllalt teadlikud rahwustunde wajaduse kohta. Kui siin parandust ei tule, ahwardab rahwast kadu.

Tööaja lühendamine päästab kriisist.

5-päewane nädal. Mis tehakse laste heaks? Riigikogu laialiminekul läwel.

Eile õhtul riigikogu koosolekul eines E. J. o h a n s o n (jot.) eraforralise teadaandega hädabittõde liigitamise asjus. Kõneleja andis mustades wärwides pildi töötatõliste seihuforraft ning walfis, et uus korraldus hädabittõde alal on ülekõhtune ja ebaoiglane. Ühtlasi nurises kõneleja selle üle, et töötulile ei anta wõimalust awaldada oma meelt awalikult.

Sotfialminister S ü n e r s o n ajus kofe peale teadaannet kõnetooli ja selgitas m. f. Tallinna tööstõrse tegeuust, mis ei ole rahuldaw. Tööandjad ei kasutagi palju tööstõrse.

Mis puutub waeste perefondade lastes, se on nende eest hoolt kantud. Riigikogu poolt wastumõetud 20.000 krooni krediidiga tahetakse korraldada 4000 lapselle sooja toidu andmist kuni 1. aprillini.

Samuti tahetakse korraldada riiete korjamist waeste perefondade lastele küllama ja fätteljõudmifil. Selleks kufutatakse jõutamaid kodanikke appi. Selles mõttes on nii Tallinnas kui ka maafonna linnades käimas

kantud riiete korjamine.

Mitmed kodanikud on annetanud korjajatele uut riidet.

R. M ä t (jot.) füllidistab walfitust selles, et jee ei taha kõigile rahwafiktidele ühtlalt wastu tulla. Mõnede eesõigus- tatud rühmituste rahuldamiifeks leitakse riiklikke rahalisi resursse. Kõneleja mainib siin miljastu, milleks fuidagi ei taheta raha leida, kuid rusifaga nõutakse wälja. Kas riigi rahaline olukord selle all kannatab, on neile härradele ütskõit.

M. M a r t n a soomitab teostada töötatõliste lugemist, nagu mujalgi jeda tehakse. Gaaks selge pildi. Pooldab tööaja wähendamist, millega wõimalda-

takse töö andmine paljute töötulile. Kui näiteks Sakfamaal wähendatakse 10% tööaega, jaaftid 2,5 milj. inimest tööd. Ameerikast teatatakse, et friiji ärähoidmifeks on 568 ameerika fuurettewõstiar awaldanud arwamist, et

tööaega tuleb wähendada

44 tunni peale nädalas. Seldatakse, et 5-päewane nädal on ainus abinõu friiji ärähoidmifeks wõi jelleft pääsmifeks. Seldatakse weel, et palfade alandamine on kõige hädasohtlikum friiji suurendaja.

Edasi on Ameerikas ettepanek tehtud, et iga

ostja suurendaks oma wäljaminekuid 1 dollari wõrra nädalas, ka jee aitab friiji wõrmdaldada.

Siberisje!

Berliini ajalehtede teatel on Moskogude Wene walfitus läfitanud wiimase kofe nädala jootkul Siberisje 400 ifikut, nende hulgas palju talupoegi ja ifikuid, jeda füllidistatakse fpeknlatfioonis hõderahaga.

Walfitew wõim wahetub — ent kombed on endised!

Kella- ja kullasepaäri
E. Eichelmann
Tallinn V. Karja t. 2 Tallinn
Suur valik — hinnad odavad.
Ostan kulda ja hõbedat.

Tramm

Iigub pühade ajal kell ¼ 9 homm. alates. Sellega on ka trammitteenfjajale antud nende ärateenitud pühade uni.

Kaunas tänapäeval.

Hobukonka waremil. Kaunase tuiksoon. Asfalt. Ilusad traditsioonid. Wihawaen poolakate vastu. Lähemal Euroopale.

Suudilinn... See on ta olnud ja selleks jääbki. Kaunast paar tagasi, mil Kaunas puhkas rahulikkalt wene kultuuri mõistatset ja linna tänavatel liikus täiesti eelajagaegne hobukonka, oli Leedu wabahadus „pealinn olude sunnil“ täiesti lohakuks jätetud majadekogu, tänavail ligi pooled inimesed juudid. Kaunast läbis-
tas pika ja laia koridorina Wabaduspuistee, millest juba ligemale pool on kaetud asfaldiga. Sa kogu puistestiku ümbristatavad tänavad kaetakse asfaldiga. Sõnn saab teega hoopis kultuuriliseks ilme; ta mõrlemisi wäike maaala tundub siis enam siledana, kui tänavail ei ole kartulimugude taolisi kiiraid ja orgi.

Praegu on veel mitmes kohas tänavade wahel lookawajunud roopad. Need koristatakse ajajookul, illes leedulane, trööstides sellega wälismaalast, kes hiffawalt ja mõnitades on sunnitud wahel ka maha waatama wäheferraldatud tänavale.

Linna ehitatakse. Sa õige suuremoiselt. Walmis mis postwalituse hoone ja kaks kinnist on isegi selleks eraldi ehitatud hoonetes. Muudu on kinode arm wäikene ja filmid laaduwad ehtetundeks Kaunasesse kõik hiljemini kui Tallinnas.

Wabaduspuistee on Kaunase eluhoon. Kõik tähtsamad ärid ja ettevõtted on koondunud siia. Päewal lihab elu peaaegu täiesti iffa peatänawal, kust haraneb wäiksematesse kõrwaltänavatesse. Ehitul kella 8 kuni kella 10 wõtab Wabaduspuistee endale lootuse teie iifloomu. Sa oleks wõrreldaw meie Wiruga. Kuhu harajaks õhulöögi ajaks ilmuvad igatliki „õõlitud“, rahaahned, sihwakad ja armujanulised. Sa Kaunas on õige rikkalikult walikuga. Elu peatänawal ja mujal awalikes kohtades kestab waewalt pool tundi üle kella — siis peab linna olema walmis. Tähtselt kella üks õõl hui-
tamad linna politseinike wiled — sellest hetkest ei tohi end näidata ulitlil ütski inimene peale ametiwõimude. Kes jelle määruse vastu ehtib, i. o. näitab end tänamal pärast kella üht, wiatie komandanturi. Silile jalutuskaia eest peab

maksma trahwi, mille alamäär 25 litti. Kuni kella neljani warahomunil kestab see turnud olef — siis wõib elada jälle täiesti rippumatult. Seejagune õõleel on maksew juba neli aastat piiramis-
seisukorra tõttu. Tulewa aasta esimesest jaanuarist kaob seejagune keeld.

Wihawaeni on fuletud kõik kohad kella 10—13, — see on katoliiku usu printsiipidest kinnipidamine. Politsei teeb haldamatu protokolle igale äriks, kes kaupleb kas wõi kinniste ukte taga pärast kella kümnet pühapäewal. Wihawaeni on ärid awatud kuni kella 8-ni õhtul.

Endise diktaatori prof. Woldemarase atentaadi kohal, mis leidis aset mõni aasta tagasi Kaunase ooperi ees ja kus jurma sai diktaatori adjutant, on tehtud ristküjuline mullakubi, mis ümbristatud wäikestest aiadest. Klustuseks on seal kohal metallpärk, mida tahetaks ajendada ajajookul mälestusfambaga. Leedu sõjamuuseumi ette, kus rikkalikult mälestusfambaid ja tundmatu sõduri haud, koguneb igapäew kell 3 p. l. neli wast-
konna sõdurit, kes puhuwad fanfaar-
taoliste puhumist Leedu hümini kadunud sõdurite auks. Klus konomie...

Leedulane on suur isamaalane. Kõik, mis on Leedu — see on hea ja seda austatakse. Endiseid ja häid aegu tuletab praegu mõrlemisi wilets Leedu riik meele suure hardumusega, ja suurwürit Wihawas suurest kõnelatse kuni jumalast. Wiisjada aastat tagasi Leedu riik ulatus tõesti merele mereni — Wihamerele Mustamereni. Kestel 1430 luri Wihawas Suur, kuid see aasta oli üht-
lasti wõidufaim Leedu ajalook. Käesolewal aastal Leedu elab Wihawase juubeli tähe all, seepärast on see leedulaste aja-
looline aasta.

Leedu elu-olu tumestab alalijest üts plekk — see on Poola. Endine wihawaen on Wihwa arawõimise ja asjatute lepi-
tuskatsete tõttu suurenenud meelal, ja juhul, kui pealest jündima poliitilistest kottulese-
tase waenulise naabri wahel, siis jündames leedulane wihwab iftagi kõige enam poolakat. Kaunases on peaaegu igal wädalal poolakate peksmine — jeda ei tasta politsei, kes kaitseb aga-

rahti rahwustunnet. Kui hiljuti Kaunases lõhuti Poola klubi aknad, siis waatofid inimesed ja seadusefilm jeda toimin-
gut muates pealt — ega's Poola ei ole Leedu kaitsta!

Kaunas on ja jääb juudilinnaks. Ol-
gugi, et neid Leedu pealinnas waid 35 protsendi ümber, siiski on tunda igal-
pool juutide mõju. Wiigiusuks on waid rippumatult katoliiku usk. Aga katoliiku kirikuid on Kaunases peaaegu niifama palju kui juudi sinagoge. Ujelust pea-
wad leedulased, nagu iga madalama kul-
tuuriga rahwas, tugewasti kinni. Leedu on kultuuriliselt wähem arenenud just oma geograafilisest karmis õnnetu ahi-
toha tõttu, kuna ta on wahapealseks tal-
lermaaks Wenele, Sakale, Poolale ja põhjapoolsetele naabritele. Tuhat mõju tuleb wäljast, kuid selle suur mõju suur rahwustunne, ja leedulane wistab wäljast eestlasele näkku:

Olete küll enam arenenud, teie pea-
linna on raske wõrrelda Kaunasega, kuid oleme Euroopale lähemal!

Figaro.

Kaunas, 15. 12.

Tallinna Börsikomitee

poolt 18. detsembril koteeritud
en gros hinnad.

Allpooljärgnevalt toome mõningate saaduste en gros hinnad eelpoolmainitud päewal.	
Riis, Burma	100 kg. 35,50—36,00
Kartulitärkl. „Superieur“	28,00
Kakao, Hollandi	1 „ 1,25—1,70
„ Inglise	1 „ 1,20—1,45
Kohv, Rio, Santos jne.	1 „ 2,30—2,50
„ K-Ameer. sord.	1 „ 3,10—4,80
Tee, lahtine, orange	
Pekoe, Tseilon	1 „ 5,00—5,50
Tee, lahtine, orange	
Pekoe, Java	1 „ 3,80—5,00
Tee, lahtine, Moning,	
Hiina	1 „ 4,00—4,70
Suhkur, Poola	100 „ 26,00—26,50
„ Saksa	100 „ 26,50—27,00
Sool, lahtine, Vene, franko vagun Ir- boska ja Narva	100 „ 3,40
Sool, lahtine, Saksa	100 „ 3,40
Heeringad, Shoti	
„Matties“	tünn 50,00—53,00
Heeringad, Jar- mouth „Matties“	tünn 46,00—48,00
Heer. Jarmouth	
„Mattfulls“	tünn 50,00—52,00
Heer. Shoti „Mattfulls“	64,00—67,00
„ Norra	35,00

„Tallinna Teataja“

on mitmekesisem nädalaleht.

Katuselakk, franko	
jaam Kohtla	100 kg. 10,50
Raualak, franko	
jaam Kohtla	100 „ 25,00
Raud, sordi	100 „ 13,00—14,00
vits	100 „ 16,00—22,00
Raudplekk	100 „ 17,00—24,50
„ tsingitud	100 „ 32,00—38,50
Raudtalad	100 „ 13,00—14,00
Teras, Inglise	100 „ 70,00—100,00
„ Saksa	100 „ 70,00—100,00
„ vedru	100 „ 22,00—24,00
„ talla, ree	100 „ 16,00—16,75
Inglistina	100 „ 3,40—3,50
Seatina	100 „ 50,00
Vaskplekk, punane	100 „ 150,00—180,00
„ valge	100 „ 140,00—150,00
Tsinkplekk	100 „ 50,00—65,00
Masinaõli	100 „ 26,00—27,00
„ Poola	100 „ 22,90
„ Ameerika	100 „ 29,00—30,00
Mootorõli, Ameerika	100 „ 35,40—42,70
Autoõli, Ameerika	100 „ 39,65—105,00
Linaseemneõli	100 „ 88,00
Värnits	100 „ 85,00
Petrooleum, Vene, sistern. ja vaadid	100 „ 13,00—14,15
Petrool, Ameerika	100 „ 13,00—14,15
Bensiin, Vene	100 „ 40,00
„ II s.	100 „ 37,25
„ Ameerika	100 „ 40,00
Pesusooda, kodumaa	100 „ 9,00—9,50
Seebikivi	100 „ 28,00—29,00
Värvid, nigrosiin, veessulav, väljam.	100 „ 5,50
Tsinkvalge, väljam.	1 „ 0,73—0,78
Tinavalge	1 „ 0,85—0,86
Ooker, väljamaa	1 „ 0,17—0,28
Tsement, Portland, Kunda pütt (170 kg.)	8,90
Kriit, toores	100 kg. 5,45—6,70
„ pestud	100 „ 6,00—7,00
Lubi	100 „ 3,05
Telliskivi, I. sort	
Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	47,50—50,00
Silikaat, I s., franko vabrik	1000 „ 45,00
Tuletik, trinaal- kast (5000 toosi)	1,30
Tallanahk, Eesti naha	1 kg. 2,70—3,30
„ Ameerika	
nahast, I sort	1 „ 3,40
Tallanahk, Ameerika nahast, II sort	1 „ 3,30

Legew toimetaja: Toivo M. Heino.
Wastutaw toimetaja: H. Soosa.
Wäljaandja: Kirjastusühisus „MTN“.

Jõulupühiks suures valikus soovitat

daamidele: riidest, plüüs- ja karusnahkmantleid;

härradele: palituid ja ülikondi.

Narju 29

„Dernier Cri“

Valmisriideäri

Soodsad ostutingimused. Võimalikult odavad hinnad.
Tellimiste vastuvõtmine.

Kuni

20% hinnaalandust

elektri armatuuri pealt.

AEG

Tallinn, Raekoja plats 4.

Shokolaadi, kompveki, biskviidi tehas

R. KLAUSSON

Tallinn, Jahu tän. 5.

kõnetraat nr. 19-05.

Soovitab pühadeks suurel ja väikesel arvul kõiksugu pühadekaup:

Shokolaadi kompveke

biskviiti

pränikuid jne.

Jällemüüjatele parem sisseostukoht.

Jõulukingituseks

villaseid-, siid- ja sameti-kleidirideid, pesuriidet, flanelli,
vooditekke, aknakardinaid, rätikuid jne.
Valik väga rikkalik. Hinnad mõõdukad.

SOOME RIIDEKAUPLUS

ESTONIA TEATRI MAJAS NR. 13.

„Tallinna Teataja“

on müügil

kõigis raudteejaamade
raamatukapides.

End. J. Jegorov'i

riidekauplus

Raekoja plats 18

Jõulupühiks

soovitame kõiksugu riidekaup

villaseid-, siid- ja sametkleidirideid
pesuriideid vill- ja kodumaa vabrikutest
Suur valik pudukaup

Hinnad soodsad

Sinnad soodsad

Kaubandus-Tööstus aktsiaselts

„KREENBALT“

Suur Karja t. 13.

TALLINN

Postkast nr. 346.

Telegr. aadr.: „KREENBALT“ — Tallinn. Oma keskjaam. Väljak. 425-14.

Järgmiste kodumaa tekstiilvabrikute müügikeskkoht ja pealadu:

Balti Puuvilla Ketramise ja Kudumise Vabriku A.-S.

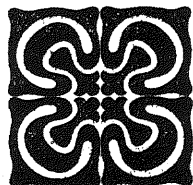
Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri O-ü.

Sindi Kalevivabriku ühisus, end. Wöhrmann & Poeg

Eesti Niidivabriku ühisus

Nõudke kodumaa kaupe

Nuõdke kodumaa kaupe

Kõikide ülalnimetatud Vabrikute saaduste en-gros müük, nimelt:

Igasugused puuvillased riided, pleekimata pleegitud, värvitud, triikitud, merceriseeritud, lõngad, puuvillane vatt jne.

Härrade ja daamide palitute, kostüümide, ülikondade voodririided, tekid, rätikud, villane vatt jne.

Kõik sordid õmblusniiti: valge, must, värviline.

Igasugused kunstiüdi saadused.

Kõige praktilisem

Fõulukink

on kleit, ülikond, pallit, pesurile jne.

Kodumaa vabrikute riidekauplusest

Heinrich Tofer

Tallinn, Suur Karja 15, Müürivahe tänava nurgal.

VILL

PUUVILL

KUNSTSIID

A. Jaakson

Koloniaalkauplus Geaniidi 25

Parim pühadekaupade
ostukoht

Koloniaal-kauplus

A. ERIT

Uus Kalamaja 9-b, Tallinn

soovitab rikkalikult valikus kõiksugu
koloniaalkaupu. Alaliselt saadaval
värsked

pärm, kohvi ja õllelinnaksed

Teenimine kiire ja korralik.

Sel kester elurõõm jääb,
Kes „Talu“ leiab — saia laual näeb.

Leivatööstus „TALU“
Kunderi t. 23. Kõnetr. 206-96.

Eesti valmisriieteäri J. WEISMANN

Väike Karja t. 8 ja Kopli t. 2-a

Soovitab suures valikus igasuguseid daamide ja
härade sügile ja laste ülikondi.

Tellimiste kiire ja täpne täitmine.

J. Weismann,

V. Karja tän. 8 ja Kopli tän. 2-a.

Mineraalvete tööstus

„Vellamo“

TALLINN

Klassingi tñ. 11
Kõnetr. (2) 20-58

Soovitab pühadeks kõrges headuses karastavaid jooke:

Sekti, sitro, rimonaaadi, selteesi jne.

„Livonia“ õlevabriku

Pilseni ja Müncheni õlut.

A-s. Balti Puuvilla-, Kreenholmi-, Eesti Niidi- ja Sindi Kalevi-
vabrikute saadused on kõik müügil
kodumaa vabrikute riidekaupluses

Herman Rõivas

TALLINN,
Estonia puist 11,
kõnetr. 304-80,

Müük väikesel ja suurel arvul.

Müük väikesel ja suurel arvul.

EN GROS PUDUKAUPlus OSKAR PILV

Tallinn, Veneturg 3. Kõnetr. 305-86.

Soovitab suures valikus pühadekinke
nagu

kindad, naht ja trüko, sukad, sokid,
süü, villased ja puuvillased. Lõhnaõlid,
puudrid, seebid jne. mitmesugust valikut.

Müüt suurel ja väikesel arvul.

Kõige odavamini ostate
meeste ja naiste

VALMISRIIDEID

valmisriiete ärist

S. Tartu mnt. 6.

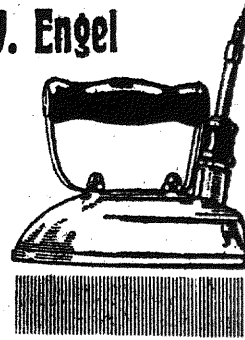
Elektrotehnika büroo V. Engel

Tallinn, Pikk tä. 45. Tel. 26-53

Elektrimootorid
Elektriarmatuurid
Elektrikeedunõud
Elektritriikraud

ja igasugu elektri- ja raa-
diotarbed.

Võtame vastu elektri jõu ja
valgustuse sisse eade töid.

Kaubandus- ja Tehnika Kontor

„VIRONIA“

H. SIMM & Ko.

Tallinn, Vana-Posti 5. Kõnetr. (2) 14-88.

KREPP-TALLAKUMM

(lautshutt), Dekstriin.

Rajinad ja tarbed naha- ja saapatoöstusele.
Gruschevitsi traditsiooniga efendus.
Kort ja loofah pinfolid.

Parimad pühadekingid, nagu
siid, villased ja velvet kleidiriided

valite

J. Tobias'e riideärist

Viru tä. 24.

Tallinna Linna Tööstus
vajab ruume

Ruumid peavad asuma maja alu-
misel korral ja koosnema vähemalt
kahest suuremast ruumist (ooteruumid) ning kolmest
kuni neljast keskmisest toast ühes kõrvalruumidega.
Ruumidesse peab viima vähemalt kolm eraldi sisse-
käiku. Pakkumised saata kõige kiiremas korras
Tööstusele, Vene tä. 23.

Tallinna Linna Tööstus.

Mööbli jaoks

teen painutatud klaase
ja raamin igasuguseid
klaase vask raami-
desse

J. Puustusmaa, Tartu, Tähe 57.

Kõige sobivam jõulukink on ilus

põrandavaip!

Soovitab kõrgis suurustes ja mõrvides
suures väljavalitus foorate hindadega

M. Josselow,

Tallinn, Kuninga tä. 6
Kõnetraat 81-61.

Kaalude tööstus

Firma A. KASK & Ko.

Suur Tartu m. 61-e. Kõnetr. 306-82

Soovitame kõiksugu omatööstuse

kaalusid ja vihte

Hinad väljaspool võistlus

Kuldauhinna
Parisel näit. 1924

Piiritusepuhastamise

vabrikute o.-ü. (Rosen & Ko.)

Grand prix
Tallinnas 1924

„TALLINNA VIINAVABRIK“

ühes parfümeeria ja kosmeetika osakonnaga

Tallinn, Merepuiestee 15

Kõnetraat Nr. 304-26

I. ERIALA: Crème de Mandarine, Kümmel, Pomerants, Venevodka jne.,
Brandy V.S.O., „STANDART, EXTRA.“

II. ERIALA: Eau de Cologne — triple, double, aux fleurs, hambapasta
„SANADONT“, puuder jne.

Kõiksugu napsid, liköörid ja nalivkad on saadaval kõikides suuremates kauplustes ja restoraniides ning suurel arvul vabriku laos.

Tele valik peab jääma

„Ideal!“

kõige peenema
siidsuka **„Ideal“** Gloria vabriku
peale

Tele soovite, et teist oldaks valmistatud?

Tartus

võtab „Tallinna Teataja“
tellimisi vastu härra **A. Feldmann**,
Tartu, Roosi tän. 28.

8=kordseks on kasvanud 3 viimase
tegevusaasta jooksul „OMA“
Eesti Omavalitsuste Kinnitusseltsi
elukinnitustegewus.

Näide kinnituskasude alanemisest „OMA“:

30-aastane isik, kes sõlmis 1920 a. „OMA“ elukinnituse segakinnituse tabeli järgi 20 a.
kestvusega (Kr. 1000.— peale maksis preemiat:

1920 a. — Kr. 50.30; 1930 a. aga kõigest Kr. 30.18.

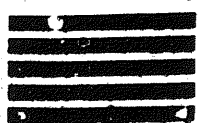
Nõudke lähemaid teateid seltsi peakontorist või agentuurides.

Seltsi peakontor: Oma majas Tartus, Riia tän. 41, telefon 3-44 ja 5-62.
Peaagentuur: Tallinnas, Harju tän. 48, telefon 18-58.

Agentuurid kõigis rahvarikastes kohtades.

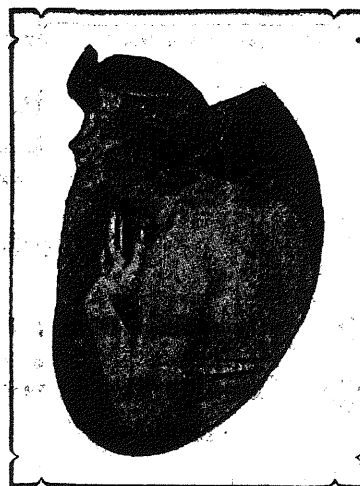
Jõulukinkideks suures valikus

siidi- ja villaseid kleidirüüdeid

Anderson & Liik.

Wiru tänav 5. Kõnetraat 25-75.

Juuksetööstus

„Granberg“

asut. 1888 a.

Tallinn, Pikk 19. Tel. 20-12.

MOE- ja PUDUKAUBAD
SUURES VALIKUS

J. BERG Harju 30. Kõnetr. 29-16

Peen
nahkasjade
tööstus.

Enne kui ostate käekotte,
rahataskuid, nahast reisukohvreid jne
tutvunege meie tööstussaaduste kvaliteediga.

KUI JUBA KELL
SIIS AINULT

OMEGA

KELL ELUKSAJAKS

Külastage

P. Põderi valmisriieteäri

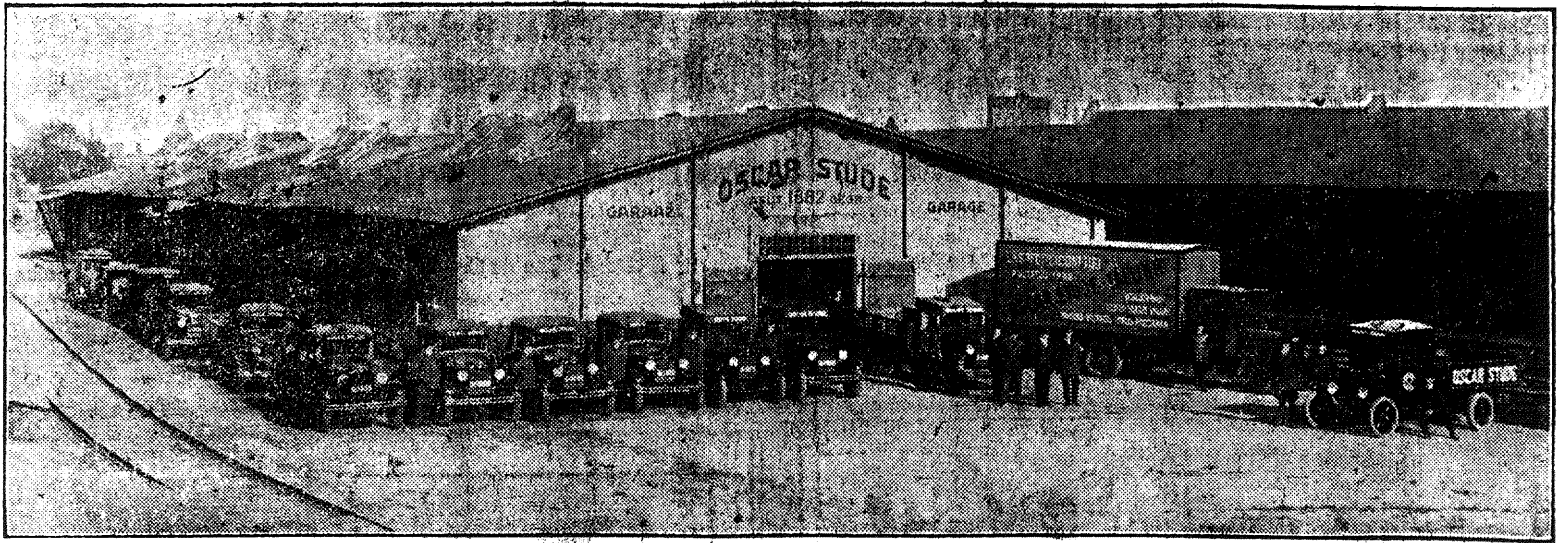
Tallinnas, Kullasepa tän. 7, telefon 429-31
sealt leiate alati kõige suuremas valikus moodukate
hindadega moodsaid meester. ja nalster. valmisriideid.
Kes ostab, ei kahetse.

Ilmumas:

Eesti Kindlustus Seltside Ametnikkude Ühingu
väljaanne № 1

Õige kindlustus

Erapooletu, kindlusmõistet selgitav broshüür.
Ettetellimised saata E. K. S. A. Ü. juhatase
nimele Tartu, Lepiku tän. 2-1.

OSCAR STUDE, Tallinnas. EKSPEDITSIOONI ÄRI.

Asutatud 1882.

Raudtee ametline speditsoon.

Korrasutus — Inkasso — Kinnitamine —
Laevaagendid.

Oma puksiirid, autopark ja laod raudtee ühendusega.

Osakonnad:

Pärnus, Pühavaimu 8,

Tartus, Jaani 24,

Valgas, Maleva 1,

Viljandis, Lossi 8,

Narvas, Jaama 6,

Võrus, Jüri 13-b,

Põltsamaal, Lossi 15.

Telegrammide aadress igas kohas: „STUDEOS“.

TRE TORN

Ei ole paremaid kui eht

TRE TORN botikud ja kalossid

Ehtsuse garanteerib kaubamärk, kolm torni talle all.

Pianiinosid

mahagonist ja mustad, täiesti suurepärase oma iluga.
Tiibklavereid kõige kõrgema tehnilise ja kunstilise väärtusega esimese klassi vabrikutest. Ka on müügil vähe pruugitud tiibklavereid ja pian inosid. Täielik vastutus. Osamaks.

KARL JÜRGENSON

Kuninga t. 5

TALLINN

Asut. 1880

P. Michelson

Soovitab suures valikus

talvemuutseid

TALVEMUTSE.

Välke Karja tän. nr. 6.

ALATI SAADAVAL

foolipõlase ja tuletõrjajate mütsid.

Metallipuhastus

„BRASSO“

Ainuesindaja Eestis:

ANTON PÄRN & Ko.

S. Tartu mnt. 43-a. Kõnetr. 304-58.

Tallinna Kosmeetika Laboratoorium

„Flora“

Enim pühadekink on seni võistlusele parfümeeria saadused:

Ramona

Citana

Sadda Jakko

Eau de Cologne

Saadaval kõigis parimates ärides.

Kontor: Tatari tn. 21-b, kr. 2, kõnetr. (2)15-78.

Tehas: Luha tn. 40.

„Tallinna Teatajat“

loeb iga tööstur ja kaupmees.

Vormi- ja erariiete
tööstur

Joh. Vahter

Rataskaeva 9-4.

Kõnetraat 431-07.

